NĂM THỨ NĂM SỐ 133

Số 6306

THỨ TỪ 24 OCTOBRE 1934

Phổ thông

BÁO-QUÁN VÀ TÒA SOẠN
72 Rue Lagrandière — Dây thép nói số 696

Chủ-nhiệm : NGUYỄN-PHAN-LONG

Quản-lý : NGUYỄN-VĂN-SÂM

GIÁ BÁO

MỘT NĂM	13$00
SÁU THÁNG	7 00
BA THÁNG	3 50
MỘT THÁNG	1 20
MỘT SỐ	0 08

BẠT DƯỠNG SỮA NESTLÉ
LACTÉE CONDENSÉE NESTLÉ
Demandez le Bébé NESTLÉ (Fine) PARIS

Chiết-trung hai học-thuyết của Tây-Phương

của PHAN-SÀO-NAM

Cần nước mấy nay, học thuyết Chiết-trung của Tây-Phương, thân nhập vào nước ta, về nhà triết học, thời chủ trọng vào thuyết duy tâm. Về nhà khoa-học, thời chú trọng về thuyết duy vật.

Hai học thuyết ấy, tuy thấy có một chủ nghĩa hay, nhưng mà nhà duy tâm luận, thời chuyên khuynh hướng về mặt tinh thần mà nhà duy vật luận, thời chuyên khuynh hướng về mặt vật chất.

Bàn qua nói lại, ai nấy vẫn cùng chạy tới cực đoan. Bây giờ ta lấy độ phân đoán của chúng ta, thời chỉ nên điều hòa, mà không nên chấp nhứt.

Xin thí dụ vào giữa thân người ta, tri giác cảm tưởng vận ở tâm nào mà ra, nhưng nếu không nhờ mục tử chi, thời tâm nào tuy có tính giác đến bao nhiêu, giả như không mắt mà thấy, không tai mà nghe, không tay chơn mà hoạt động, thế thời tính giác của tâm, chẳng qua là một giống tư-tưởng chết, thế mà bảo duy tâm được hay sao ?

Trái lại, nhà chủ trương duy vật bảo rằng : Vật chất là một thứ trọng yếu trên đường sanh hoạt của loài người vì miệng hay ăn, mà loài người mới được no, vì mũi có hay ngửi, mà loài người mới phân biệt được mùi thơm thối, vì tứ chi có hoạt động, mà loài mới cung cấp được những việc sở nhu vì có sống biển, mà loài người mới sanh ra làm thuyền bè, vì có đất núi, mà loài người mới sinh ra có xe lửa đường sắt, theo về mặt vật chất, mà nói, thời duy vật luận vẫn cũng đúng thiệt. Nhưng thử hỏi cơ quan ở đâu mà miệng sanh ra muốn ăn, mũi sanh ra biết ngửi, tay chơn sanh ra tứ-chi hoạt động, kế hoạch làm ra xe thuyền, thời ai là tay thầy mực thước.

Nói đến đó, tây lại phải qui công về tâm nào tác-dụng, nếu không tâm-não, thời tai mất miệng mũi, cho đến tứ chi, và những năng lực hoạt-động, hoàn-toàn mất rão, chỉ thành ra một cái khu xác chết mà thôi ! Thế mà bảo như thiết duy vật có được chăng ?

Góp cả hai thuyết, mà cân lượng cho hết sức trọng khinh, giải-phân cho hết lẽ phải trái. Duy tâm luận, vẫn không bỏ được mà duy vật-luận lại càng nên tin ngưỡng thêm. Bởi vì tâm, vì như quan chữ tướng, vật, vì như sức tuyển quân, có quân mà không tướng, thời chỉ-huy đám quân ấy nhờ vào ai, có tướng mà không quân, thời bộ vệ tướng đó nhờ vào ai. Tổng chi, tâm là chủ-tể cho vật, vật là tá-sử cho tâm. Thì dụ bằng đường chánh-trị, thời tâm là bộ tham-mưu, mà vật là tuyển thủy lục-bộ ; không cái gì tiện trọng, mà cũng không cái gì thiên-khinh, hai thuyết đó, chỉ là tương-đối mà không phải là tuyệt-đối.

Tuy nhiên, có một lẽ, hợp cả hai thuyết, tất phải dựa theo không gian với thì gian, mà không gian lại phải dựa theo thời gian mà biến dịch, thời gian ở mùa xuân, thời không gian thường hiện ra mây im gió mát, thì đến mùa thu, thời không gian thường hiện ra mưa thảm gió sầu, tâm với vật của loài người cũng không ngoài khuôn được định lý ấy, thời gian có biến thiên, thì tâm với vật của người ta cũng tùy theo nó mà tiến hóa ; thời gian ở vào đời mông muội, thời tâm người ta thường thuần phác đôn hậu, mà vật chất của người ta, cũng chỉ là yên lặt thủ thường ; thời gian đến lúc cạnh tranh, thời tâm người ta thường nóng sốt về tranh ưu cạnh thắng, mà vật chất của người ta, cũng lắt phát dậu xão tranh kỳ, tâm dầu thiện tới bao nhiêu, mà nhân loại đã tới thời đại chiến tranh, thời dầu thành nhân cũng phải trau dồi chém diết, tâm dầu ác tới bao nhiêu, mà nhân loại đã đến thì thái bình đồng, thời tuy ác nhân cũng phải quăng vứt đồ chém giết.

Vì thời đợi có tấn-hoá, mà bắt buộc cho nhơn tâm là phải biến thiên, nhơn-tâm đã biến thiên, thời vật chất càng phải lực-cầu tấn bộ. Một ngày kia tấn-bộ đến cực điểm, cùng-tác-biến, biến-tắc-thông, tâm với vật của loài người, tới lúc bây giờ mới thiệt là hoàn toàn thiện-mỹ. Kỳ-giả muốn chiết trung cả hai học thuyết cũ, mà bổ-túc vào một học-thuyết là : « Tâm-vật-duy-thời », (心物惟時) Nghĩa là : tâm cũng duy-thời, vật cũng duy thời, tâm vẫn không thể thiện trọng vào cực-đoan, mà vật cũng không thể thiên-trọng được một phía, thời chuyển-di được tâm-vật, mà tâm-vật chẳng bao giờ chuyển-di được thời.

Thiển-kiến của tôi như thế, xin thính-giáo với các bậc cao-minh.

Mùa màng ở Nhựt-bổn năm nay bị thất tới 26 %.

Gạo Đông-dương có lẽ nhờ vậy mà tăng giá được chăng ?

Theo một tin riêng ở Nhựt gởi về bữa 5-10, thì mùa màng Nhựt bổn năm nay thất nhiều lắm. Bị thất như vậy là vì thời tiết xấu, và vì trận bão bữa 21 Septembre mới rồi đã làm thiệt hại nhiều ở miền Kobéka.

Mùa năm nay nay được có 52 triệu *koku*, (mỗi koku là 180 lít), còn mùa năm ngoái được tới 71 triệu *koku*. Tính ra thì năm nay thì sút hơn năm ngoái tới 26 *l*. Song mùa năm ngoái tốt đặc biệt, nên nếu lấy số đồ đồng của năm năm gần đây mà tính thì mùa năm nay kem mất mọi năm 16 % thôi.

Trong kho chánh phủ còn được 13 triệu *koku* gạo cũ chứa lại, và trong dân chúng còn có 3 triệu nữa để bù vào số gạo năm nay bị hụt, nhưng tại Caoly và Đài loan, mùa màng hình như cũng không được tốt, người ta chắc rằng hai xứ đó khó lòng mà có đủ số 12 triệu *koku* gạo để đem nhập cảng vào Nhựt y như số dự toán trước. Giá gạo ở Nhựt đã tăng lên, hiện bây giờ mỗi *koku* đã bán tới 30 yens.

Tiện đây chúng tôi xin chép thêm mấy bản thống kê để biết sự kem hụt trong năm nay và luôn thể để biết đất trồng lúa của Nhựt.

Năm	Bề mặt ruộng đã cấy lúa tính theo *cho-b* (đồng 1 mẫu)	Số lúa gặt được (tính bằng *koku*)
1929	3.210.363	59.356.349
1930	3.239.005	66.872.307
1931	3.248.011	55.207.583
1932	3.255.478	60.366.384
1933	3.172.576	70.878.018
1934		

Sụt tiền lời cho những người vay tiền của hội Canh-nông Tương-tế

Vì nhà băng Đông-pháp đã sụt tiền lời cho hội Canh nông tương tế từ 6 xuống 5 phân, nên quan Thông-đốc Nam-kỳ đã nhứt định sụt tiền lời từ 7 % xuống 6 % cho những số tiền vay của hội Canh-nông tương-tế trong năm 1934 đúng kỳ hạn phải trả.

Việc sụt tiền lời ấy bắt đầu thi hành từ đầu tháng Novembre 1934.

Trò đời...

PHẬT NHÀ BỐ RA, BI TRƯỚC THÍCH-CA NGOÀI ĐƯỜNG

Từ ngày nước ta gặp phải cái phong hội giao thiệp, thì phàm đồng người Annam mình đều muốn theo Âu-hóa hết ráo.

Ở nơi thành thị thì mấy cô gái đã hết cách trang sức theo Âu-châu : đi ra thì xách bốp đầm, cầm dù cán cũ tôi, đi giày cao gót, còn các cậu thanh niên hiện thời đi đâu đều đem bộ Âu phục ra diện, cẳng cầm can hút thuốc xì gà, bật tiếng Tây, chẳng khác chi người da trắng, nhưng chỉ có khác là khác cái mau da vàng mắt xép đó thôi.

Thậm chí cái tiếng gọi cha, mẹ, họ cũng dạy con phải gọi « bố ! ... má ! »

Hai tiếng ấy thật là tiếng lai rốt, tiếng mượn của người ta, chẳng biết phải tiếng Tô-lên minh truyền lại đâu.

Không cần lâm nhà ngữ học, chỉ mình cũng biết tiếng con gọi cha bằng « ba » đó là tiếng mượn ở chữ « papa » của người Pháp.

Còn tiếng « má » đó thì gốc ở tiếng Tàu, vì bọn con nít hué-kiều gọi cha mẹ chúng nó bằng tiếng « Ma má », hay chàng ta thường nghe mấy chú Huế kiều lỡ mồm chưởi người ta bằng mấy tiếng « Ma má ni... » đó cũng đủ hiểu rồi.

Hai tiếng gọi cha, mẹ đó trước đây ở Nhựt cũng có một số người dùng theo tiếng « Papa ! .. Maman ! ... » của người Âu châu, nhưng hiện nay phải thờ chủ nghĩa quốc gia ở Nhựt cho là làm trong ngôn ngữ họ thêm hai tiếng lai căng, nên họ nhứt định cấm ngay. Họ buộc từ đây bọn trẻ con Nhựt muốn gọi cha, mẹ không được gọi bằng hai tiếng « Papa ! ... Maman ! ... » nữa.

Chắc cái luật cấm ấy có ngày cũng sẽ tràn lan đến xứ Triều-Tiên, Mãn-châu quốc là hai xứ phụ thuộc của bọn dân lùn ở đảo Phù-tang.

Hiện nay mấy ông nân cao học giỏi bên Nhựt đương bề não, bắn trí để tìm ra hai chữ đặng thế cho hai tiếng « Papa ! ... Maman ! ... » sao cho rồi là tiếng Nhựt mới được.

Việc người Nhựt bài hai tiếng

ĐẰNG GIANG

(Coi qua trương 8)

Ở HANOI

Số xe kéo bị giảm

Thành phố Hanôi mới định giảm 20 % số xe kéo chạy trong thành phố. Số xe kéo cũ là 1694 cái, nếu giảm đi 20 % thì chỉ còn 1355 cái mà thôi.

Mỗi hàng xe kéo đều phải giảm số xe của mình, hễ trong 5 cái thì chủ xe phải bớt đi một cái.

Ai là bớt số xe kéo ở Hanoi chúc là vì có một hãng mới bắt đầu đem xe hơi tắc-xi (*taxi*) ra chạy trong thành phố chăng ? Hiện giờ ở Hà-thành đã có 12 cái xe tắc xi chạy rồi, rồi đây có lẽ cái hạng ngựa người ở Hanoi sẽ vô quê hưởng thú điền viên chăng ?

Hai muôn thanh-niên ở Mông cổ đánh úp quân Nhựt

Có tin ở Hồng-kông cho hay rằng vừa rồi có hai muôn thanh-niên ở Mông-cổ hiệp nhau lại miền phụ cận huyện Lâm-Tây đánh úp quân đội của Nhựt, vì họ bị quân đội Nhựt nhiều quá chịu không nổi.

Tổng-thống Y-pha-nho từ chức ?

Paris. — Sớm mai hôm 22 Octobre, có tin đồn rằng Tổng-thống Y-pha-nho là ông Zamora đã từ-chức rồi và chánh-quyền hướng cộng-hòa Y-pha-nho đã vào tay một cái chánh-thể độc-tài quân-sự trong ấy có đại-tướng Franco.

Lãnh sự Y-pha-nho ở Paris cũng chánh cái tin đồn ấy vì là một cái tin không có đủ bằng cớ.

M. ZAMORA
Tổng-thống Y-pha-nho

Lễ quốc-táng cựu thủ-tướng Poincaré

Paris. — Lễ quốc-táng cựu thủ-tướng Poincaré đã cử hành hồi 20 Octobre, tuy nhằm lúc trời mưa, chớ có hàng ngàn làn chúng quan-viên ở Paris đi đưa rất đông.

Thay mặt cho nước Pháp, Tổng thống Lebrun có đọc bài điếu-văn ông đọc tiếng lên và cảm-động để khen ngợi ông Poincaré.

Thủ-tướng Doumergue cũng có đọc bài điếu-văn.

Lễ quốc-táng nầy cử hành tại một căn-phòng ở điện Pantheon.

Lính-cứu-hỏa để chính giữa phòng mấy vách phòng đều treo những bức trướng bằng nhiễu đen.

Các yếu-nhơn trong tòa Nội-các và các quan viên đều tụ hội tại căn phòng ấy.

Khi ông Tổng-thống Lebrun đến thì người ta khiêng linh-cữu đem ra để trong tẩm nhà gian trước điện Pantheon.

Hội-đồng Quản-hạt đã gởi thơ cho các nhà trồng lúa mì bên Pháp rồi

Trong phiên nhóm hồm thứ sáu, Hội đồng quản hạt có nhứt định thảo một bức thơ gởi gấp cho hội các nhà trồng lúa mì bên Pháp để cho họ biết Đông Dương mình muốn giao lân với họ, và yêu cầu họ giúp sức cho Đông Dương mình được tự quyền định quan thuế và giải quyết lại vấn-đề tiền-tệ Đông Dương đặng cho mình có thể bán lúa gạo cho những mỗi hàng cũ không đem lúa gạo qua bán cạnh tranh lúa mì của họ bên Thượng-quốc.

Bức thơ nầy cần phải gởi cho đến bên Pháp kịp kỳ Thượng, Hạ-nghị-viện nhóm.

Hôm chúa nhựt 21 Octobre 1934, bức thơ ấy do ông Mathieu, Nghị-trưởng Hội đồng Quản-hạt, ông Nguyễn-phan-Long, Phó-nghị-trưởng Hội-đồng Quản-hạt và ông Bùi-quang-Chiêu, đại-biểu Nam-kỳ tại Thượng hội-đồng Thuộc-địa ký tên đã gởi theo chiếc máy bay chở thơ sang Pháp rồi.

MỘT CẢNH ĐỊA-NGỤC Ở NGA

BỐN NGÀY TẠI THÀNH Léningrad bên Nga

V

— Vậy mấy người con gái bỏ đã có chồng rồi ư ?

— Chưa chắc. Từ ngày mà ở Nga có cái quyền năm-nữ tự-do vậy hiệp thì việc hôn-thú bị sụt đi lắm. Vì vậy nên ở đây bọn năm nữ muốn cái - giá đề lắm. Muốn đúng theo luật chi đến số bách phân là xong. Cho đến việc ly dị cũng đề nữa. Không cần phải có điều-kiện gì. Một người đàn bà muốn thôi chồng, chỉ gởi đến cho chồng một tấm cạt cho hay trước là xong chuyện.

— Còn con cái thì sao ?

— Bao giờ người chồng cũng phải chịu tiền nuôi con cái.

— Còn những người đàn bà lăng loàn thì sao ?

Cô dẫn-đạo nghe câu hỏi ấy nhún vai tỏ ra như không biết trả lời sao.

Chúng tôi đi ra ngoài đường, tôi lại hỏi thêm cô dẫn-đạo.

— Cái chế độ mới thành lập từ 17 năm nay, đã cất đến để kỷ-niệm một nhà văn học, một nhà âm-nhạc, một nhà ngôn thuật trứ danh nào của Nga không ?

— Không,

Chúng tôi đến nhà hàng *Europe*. Ở đây, bọn bồi công ăn mặc như tu khổ sai vậy.

Tại bàn chúng tôi ngồi có một cái chỗ trống. Người chủ nhà hàng bảo một người ngoại-quốc đến ngồi nơi chỗ trống ấy, không phải người lạnh khách đi chung một chiếc tàu với chúng tôi mà là lại xưng là người ở xứ Ecosse. Không để ý đến người ấy cũng tôi cứ nói chuyện, thì anh xoay người ngoại-quốc đó đứng dậy trước, 15 phút sau, chúng tôi đây ra đường nói chuyện với mấy tên sốp phơ của chúng tôi. Chúng tôi mới hỏi và là một tên trinh-thám để dò dò thăm nhưng chúng chúng tôi mới.

Chúng tôi đến viếng nhà nghệ-người lập tại một ngôi nhà người đẹp của một ông kỹ sư [illegible] của các xưởng Poutiloff. Chúng nhà nầy, nhưng tên thợ [illegible] được lựa chọn đến nghiên-cứu trong nước làm ngay bạn tôi [illegible] phải trả một phần [illegible] tiền công nghiệp lành về nhà [illegible] nghề ấy. Chúng tôi bước vào.

Ở nơi xa-lông, chúng tôi thấy những tủ kiểng kiểu Louis XV trong ấy có để những đồ sanh-tài qui giá. Tại phòng ăn chúng tôi thấy một cái bàn dài và lớn có trải khăn, đọn được 50 người ăn. Cái khăn trải bàn nầy là khăn của [illegible] hoàng tộc trước kia. Hồi thế « nghị ngơ » đến ngồi [illegible] và đó ăn rất cực.

Bốn thợ trong tu nhân ở tầng dưới thứ nhứt và thứ nhì, trong những phòng ngủ mỗi phòng có 4 hay 5 người ở. Chúng tôi hỏi bọn thợ :

— Anh an lương bao nhiêu ?

— Vợ chồng tôi [illegible] đồng rúp mỗi tháng.

— Tiền phố mỗi tháng [illegible] ?

— 90 đồng rúp.

— Với cái giá tiền ấy, [illegible] nhưng ở được mấy căn phòng ?

Chúng tôi hỏi cô dẫn-đạo

— Hai căn phòng mỗi căn rộng chừng 9 thước vuông.

— Có bếp không ?

— Không, cũng mỗi không nấu căn phố mới có một cái bếp chung. Người coi bếp ấy cho những người gia đình được vào nấu nướng trước.

— Con cái thì thuộc về phần người trí hơn biết phải không ?

— Phải.

— Vậy chiều mấy giờ có [illegible] có thể ăn cơm được.

— Lối 11 giờ đêm 1 giờ [illegible]

— Cái chế độ ấy làm [illegible] lắm lắng khăng.

Cô dẫn đạo nghe câu [illegible] không thể trả lời.

* *

Chúng tôi đến xưởng [illegible] mặt bằng gió khi bước [illegible] tôi thấy những hình của Lê-Nin của Staline và của Molotoff và của nhà lãnh tụ công sản khác. Mấy cái hình ấy treo thấy khó thấy [illegible] lắm.

Khi chúng tôi về đến [illegible] người ta thuật cho nghe [illegible] Hồi thì một chiếc tàu người quan gồm có vài người [illegible] vài ngày đầu đường [illegible] mới đi vòng [illegible] đến [illegible] đình thự mà chúng tôi [illegible] viếng. Có mấy viên lãnh tụ công sản Nga mới điện thoại [illegible] bọn thủy thủ ấy và [illegible] rằng, « Chúng tôi đã [illegible] xong cuộc cách mạng rất hoàn [illegible] Các anh chỉ làm cuộc cách mạng của cách anh là khi nào các anh đã sắp đặt xong ».

Nhưng [illegible] đến thuyết của họ vô hiệu [illegible] đi vòng thành Leningrad [illegible] bọn thủy hủ [illegible] mới nổi đó chỉ còn [illegible] cộng sản mà thôi.

H.T. (thuật)

MỘT CUỘC PHỎNG SỰ CỦA BỔN-BÁO

VIẾNG SỞ BA-SON

Đông đến...

Một buổi sáng lạnh lẽo, có điềm mấy hột mưa phùng.

Vào lúc bốn, năm gió.

Lúc nầy các ông nhà giàu đang ngủ ngon dưới chiếc mền bông, trên giường Hồng-kông, trong một tòa lầu cao, cửa kín.

Lại cũng lúc nầy, đối với các anh em chị em lao động nghèo khổ, phải thức dậy để lo đi làm kiếm cơm, đầu cho gặp lúc mùa đông tới lạnh khó chịu đi nữa, cũng không thể thôi thác được.

Các anh chị em phải đãi dầu sương sa giá lạnh để đi đến sở kẻo trễ mà phải bị cúp tiền, hay bị lăng đông của mà mất một ngày công.

Năm giờ sáng tôi xuống tới bãng Ba-son, hai bên lề đường anh em thợ thuyền đông đảo ngồi chờ giờ mở cửa vào.

Chung quanh mấy cái quán nhỏ bán đồ ăn điểm tâm, anh em xum ngồi trên những ghế dài, người ăn cơm tấm, người ăn xôi v. v...

Người nào khá tiền thì ăn hủ-tiếu chả giò, hủng, vì các món nầy hơn mắc tiền hơn một chút. Có người không tiền, chỉ có nam ba xu, họ lại dùng khoai lang, khoai mì lót dạ đỡ lòng.

Nhưng ngồi ăn rồi, ngồi nghỉ hai bên lề đường xem bộ lạnh lẽo. Họ ngồi chồm hổm hai bay giấu vào trong hai nách, hai vai rún lên tận mang tai, người nào có mặc áo bành-tô thì bọ lại lật cái nầy lên che kín cái cổ. Khói thuốc họ phì ra bay nghi ngút.

Hỏi chuyện vẫn cứ có chiều thân mật, thương yêu nhau lắm. Thỉnh thoảng có một luồng gió lạnh thổi qua, vai chiếc lá bàn rơi.

Có vài người thời cao tuổi, rùng mình như là lạnh nhiều hơn hết ! Người nầy lại hỏi người kia

— Mầy lạnh không ?

— Sao không mầy ! Hay gió mà lạnh mầy, chưng hết tháng mấy kia, lạnh mới càng nhiều hơn nữa

— Sao mầy không mặc áo lạnh bọc cho ấm mầy ?

— Tao không có áo lạnh to, mầy có cho tao một cái đi.

— Ừ chiều về đã.

Nghe hai người ấy nói chuyện thì đủ biết rằng chắc có rất nhiều anh em nghèo khổ, không sắm nổi cái áo bành tô mặc lạnh nữa.

Thình lình, một tia sáng xuyên ngang những kẻ là bàn vải trên đầm người ngồi co rút. Người đầu trông về hướng có tia sáng trên mặt người ấy nào cũng có điểm một nét mừng, vui.

Đường như họ đang khao khát mong chờ những ánh sáng ấm áp của vầng thái dương, vẫn xuống để đánh tiêu cái lạn không khí lạnh lẽo buổi rạng đông đã làm cho họ tái muối, mốp thứ.

Bảy giờ họ mới gặp.

Các người ở trên lại nói nhỏ gần tai gió vào công xưởng

Một người, độ 50 tuổi, đến có tô tái bàn trong [illegible] đi ngang qua.

Người nầy xay qua nói với một người ngồi chồm hổm bên lề lượng :

— Vô chưa ?

— Chưa Bác vô trước đi !

Tôi bèn nom theo người ấy. Đến bên cạnh tôi [illegible] người ấy vừa xay qua thì [illegible] lâm quen lắm.

[illegible]

Người ấy đưa điếu thuốc tàn gần hết cho tôi, [illegible]

— Ông làm trong Ba-son ?

— Ừ...

— Ông đau gì mà bạn bỏ đi vậy ?

— Vì rủi tôi cần nhanh một cây sắt, nhưng không nhẩy nổng.

Tôi bèn trao điếu thuốc trả người ấy. Điếu thuốc tàn gần hết phải

BÚT-SƠN

(Coi qua trương 8)

Lễ sanh nhựt của con trai quan Thông đốc

Con trai quan Thống đốc Pagès là cậu Jean-Claude Pagès nay đã được 6 tuổi. Chiều hôm 21 Octobre ở Sài-gòn cậu làm lễ sanh nhựt cho con trai quan Thống đốc, có đủ đứa con của các viên quan đến chúc mừng, trong đó có những trẻ : Lafrique, Boger, Marig Rivoal, Jansen, Gorse, Mouland, Nadah, Roux, Brasey, Beauquis Bidier Pamer, Monlau, Valençot, Cazaux, Le Calvez, Benard, Rolland, Fapier, Cna, André, Berthet Marie-George, Vieille, Larrivière, Bainet, Brodbecher, Portonbelan, Waddel, Dan Amiel, Bonniot Merles và nhiều cậu con của quan viên khác nữa.

Tiền chiêu có chiếu một tuồng hát bóng để làm cho bữa lễ sanh-nhựt được thêm vui vẻ.

Hình trên đây là hình các cậu con của quan-viên đến dự lễ sanh-nhựt.

Do anh Võ Phi Hùng Cựu HS Petrus Ký (67-74) tặng Quán Ven Đường (microfilm Thư Viện Đại học Cornell). Chủ quán Huỳnh Chiếu Đẳng.

CHẲNG tốn kém bao nhiêu

mà trị bịnh ho cách nào cũng phải kiến hiệu tập tức, ấy là thuốc

« CHỈ-KHÁI-TÁN HIỆU CON-BƯỚM »

Đã nổi danh tiếng khắp trong ba kỳ — Mỗi gói giá : 0$10

ĐẠI-QUANG DƯỢC-PHÒNG — 27 Bd Tông-đốc-Phương Cholon. Téléphone 19

BÁN SỈ VÀ BÁN LẺ

ĐỒ ĐỒ PHỤ TÙNG

Vỏ Boyaux HUTCHINSON Course
Giây sên SUPERB BRAMPTON
Moyeux, Super-léger course Chrômé
Đèn khí xe máy dầu hiệu WATSON-SIX
Sưởng xe đủ hiệu và sơn đủ màu
Xe máy hiệu thường bánh lớn (Confort)
Xe máy đạp thắng sên và xe hơi con nít đứ cỡ lớn nhỏ đủ màu sơn.

CÓ THỢ TÀI NGHỆ SỬA VÀ SƠN — Giá rẻ — ĐẠI-LÝ ĐỘC-QUYỀN XE MÁY ĐẠP HIỆU

ALCYON

PHẠM - VĂN - BÁO
5, rue Carabelli—Saigon
(Sau hãng Caffort đường Catinat)
(1204)

CLINIQUE DE SAIGON

DƯỠNG-ĐƯỜNG SAIGON

Docteur LÊ-HƯNG-LONG
93, rue Pellerin, Saigon

Tại đường đường nầy có phòng khán bịnh riêng để tiếp thân chủ hằng ngày, có nhiều phòng để nuôi bịnh và bảo sanh, sắp đặt theo kiểu kiêm thời. Mỗi phòng đều có dường ressort, tủ kiên, bureau, lavabo, bồn tắm hay là douche, sạch sẽ, khoản khoát, cao ráo, mát mẻ và êm tịnh. Có phòng mổ xẻ và dề khó, có chỗ riêng để thử máu và kiểm các vi trùng độc.

Cách điều dưỡng rất kỹ lưỡng—Sữa ăn uống đúng vệ sanh

TRỊ CÁC CHỨNG BỊNH VÀ CHUYÊN MÔN :

những bịnh về dường tiểu tiện đàn ông và đàn bà : đau tốt thận, bọng đái, phong tình, v. v. Các bịnh đàn bà : đau bàn đau huyết, đau tử cung, huyết bạch, sửa tử cung cho có thai, đẻ khó, hư thai v. v.

Docteur LÊ-HƯNG-LONG
De la Faculté de Médecine de Paris
Lauréat du Prix Taffier de Chirurgie
Ancien élève de l'Institut Pasteur de Paris
(1190)

Docteur TRẦN-VĂN-ĐỐC
CHUYÊN TRỊ BỊNH CON NÍT
86 rue AVIATEUR GARROS và 31 rue TABERT
— Giây thép nói : 618 —

Bán rẻ — Rẻ lắm

«AU RAYON D'OR»

66, Boulevard Bonard, 66—Saigon

Kính Quý Ông Quý Bà,

Quý Ông, Quý Bà đã có thấy và dùng đồ Porcelaines những là : Chén lớn—Chén nhỏ—Dĩa lớn—Dĩa nhỏ—Dĩa sâu—Dĩa nước mắm—Thố—Tô—Muỗng, vân vân.... của nhà « AU RAYON D'OR » làm tại Limoges, thì lấy làm ưng bụng và khen ngợi, khen tốt và chắc chắn lắm.

Nhưng bởi lúc đầu tiên, phải chịu nhiều sự hao tổn quá nên giá bán có ý cao một chút ; nay muốn cho vừa lòng Quý Ông, Quý Bà và mỗi nhà đều có một bộ đồ ăn theo kiểu cách Annam, một thứ bóng ; chúng tôi định bán sụt còn có phân nửa giá mà thôi, kể từ ngày nay cho tới cối tháng October nầy.

Kính mời Quý Ông, Quý Bà mau mau đến chọn lựa các thứ bông tốt cho vừa ý, kẻo hết không đủ hộ. Thiệt là một dịp may ít khi có, bỏ qua rất uổng.

(1225) — Kính thính,

Cholon

Ghe chài đụng ghe chài

Hôm ngày 12 Octobre lối ba trưa, tại kênh Cholon trước nhà máy xay gạo « Yée-chêong » chiếc ghe chài số 4434 của Huỳnh-Lũy ở Châudốc đo anh Huỳnh-Lũy, đụng với chiếc chài số 2. P. 849 của Chituân ở Kokiang-mão, do anh tên Chituân khuôn-Hồng cầm lái. Chiếc ghe chài của Huỳnh Lũy bị thiệt nặng.

Ăn cắp xe máy

Tên Nguyễn-văn Điền, 17 tuổi, đường Ducos Cholon, có tên nghĩa-vân-Co, 17 tuổi ở đường Ducos, có đến Lãnh binh đến bị bắt bỏ tội ăn cắp xe máy.

Luc-Tinh

BACLIÊU

Cớ sao bịnh cùi tỉnh Bacliêu không ai ngó tới

Tại châu thành Bacliêu gần một năm nay mấy người ăn mày, đi xin thì phần nhiều đều bịnh cùi. Đi các nơi đường ăng mấy hồi hiếm đều gặp mấy người bị bịnh nặng hiểm mà đi xin. Mấy người nầy nhà cửa không có, tan đến ngủ lấy chợ làm nhà hay là mấy cái vàng ba mấy cản phố trong mà làm chỗ nương dựa. Như mà làm sẽ trước, chủ nước ra lịnh cho các sở tuần thành phải bắt mấy người vô phước đó mà gởi lên Cù-lao-Rồng (Mytho) là chỗ chuyên trị riêng về bịnh cùi. Đã vậy mỗi năm nhà nước đều có tự cấp cho sở Cù-lao-Rồng một số tiền rất to tác mà nuôi dưỡng bịnh cùi. Đã vậy thì nhép ai bị bịnh cùi thì không được nghênh nghênh ngoài đường thông thả. Ấy chẳng qua lo ngừa cho khỏi sự truyền nhiễm. Còn nơi chốn chợ-đó ở không phải là Dưỡng-đường cũng là nhà nuôi bịnh ấy, mà tỉnh Bacliêu để mấy người bị bịnh cùi lông thả quá vậy ? Mấy thứ nhứt nơi chợ tôi không có bao giờ làm kỹ lưỡng theo điều lệ đã định như chợ Saigon. Trại ngày mấy người cùi ở đó, lại khen lẻ lôi rủi ba rồi bay tới đó nơi chỗ thị đương bán chen lấn sự mua mua đó thì đâu có vô sanh chất nào ?

Nói thêm một điều là ban đêm có vô chả, ghé chóc đầy mình, mà thôi thì ấy mà ngủ.

Chợ Bacliêu theo lẽ thì giữ gìn lắm, vì là mỗi tuần đều đều rất sạch-sẽ bằng vôi - rồng hết lắm ; đã vậy thêm có Mirgier coi sóc mỗi ngày rất kỹ lưỡng. Trái lại nơi bịnh chất của ăn mày mà ở đó mà làm nơi của họ thì sự bệ sanh tính không có chắc nao hết.

Đương thời quan lương - y Lan ở Montel ngài mới tiếm được thuốc chích cứu bịnh cùi. Vậy xin chủ tỉnh Bacliêu ra lịnh bắt hết mấy kẻ mang bịnh cùi mà nhốt tại Dưỡng-đường Bacliêu. Mới đây quan thầy dương điều trị bịnh ấy với thứ thuốc mới tiếm của Dr. Montel.

Theo lý hồi của hồi (Tương Tợ chẩn lẽ xã hội) tại Saoriêu năm 1935 thì quan chánh chủ tỉnh là đầu hết có dự dành một số tiền mà cất nhà trong vòng thành nhà thương Bacliêu để nuôi kẻ già cả, yếu đuối, lột nguyên. Thì trong nhà ấy, tôi tưởng cũng có dư chỗ mà chứa mấy kẻ vô phước bị bịnh cùi mà sau sót theo cách mới của Docteur Montel.

Xin quan chánh chủ tỉnh Bacliêu để ý.

Đề 36

Bữa 17-10-34 số một thâm Bacliêu có bắt được một ổ chứa đề 36.

Trong vụ đề 36 nầy, theo cuộc điều tra rõ một thâm thì tên Minh là chủ chứa, còn tên Sen là người đi quyên.

Có hai đứa nhỏ đã chứng 15, 16 tuổi cũng khai rằng đi quyên cho Minh và Sen. Nghe nói tang chứng có chi cho lắm đây, mà chứng minh đồng ngoài bạc ở trong và mấy lời khai của hai đứa nhỏ mà thôi.

Mấy buổi thiên ma hay làm rình ngôi-nghèo mà sanh có đề 36 là một thứ đề bạc rất lợi to cho dân sự. Một xu trăng ba cắt theo bậc ha-tam ít ăn học ai lại không ham, mà trong 36 con đề, thiết khó mà trúng được. Ấy cũng bởi sự tham mà quên sự lường gạt kia.

Bữa 18-10-34 số một thâm đã gửi nội vụ nầy qua Tòa Bacliêu, vì nghe rằng quan Tòa đã cho tại ngoại hầu tra sau khi xem xét giấy tờ.

Chơn thật không rõ đợi Tòa xử rồi sẽ biết.

Vo Thanh

BENRTE

Cậu Lang ăn cắp tiền của Làng

Ai có chuyện đến khu bạc cũng đều thấy một cậu trai, ăn mặc đồ phục, ngồi bàn giấy ở cửa bước vào, đó là cậu lon ton Lang mà ai cũng gọi ông Lang. Lang bởi thấy ba mang số đề chỗ không phải bộ kaki đang chạy.

Sáng thứ tư rồi đây cậu xã trưởng làng Vĩnh-hoà đến khu bạc đang thuê cho quan Ngân khố.

Trước khi để bạc giấy cả bạc đi lên ghích sẽ chỉ thôn trưởng làng Vĩnh hoà đã đem sự bắt ở nhà và ghim từ chục bạc giấy một cùng phong cây những bạc cắt nhỏ. Thế mà mới vừa để đó lại mất đi hai cọc bạc các 10$00 chẳng có ai đứng gần chỉ có cậu Lang và chủ thôn trưởng nọ. Theo lời chư thôn nầy nói thì đã bị mất cái kiểu đó đã đôi ba lần rồi nên phen nầy chủ quyết tính cho gấp hơn, bởi vậy cậu Lang vừa xap-lại đang đem tiền thì chủ thôn giả bộ lo gìn lý thiệt cẩn mật vẫn chăng chọc ngó vào hai hàn tay của cậu Lang không đâm nhẩy. Thấy vô của Lang ý như chớp nẹp 2 cọc bạc rất trong tay đem giấu trong hẹt lá. Chủ thôn Vĩnh-hoà bèn lấy cớ quan Ngân khố hay, mình hỏi bận lại đôi lần chủ thôn chẳng một hai đề quyết. Ngài bèn cho quan phó tham biện hay và mời ông cò đó thị chứng.

Xét mình thôn trưởng Vĩnh hoà trước rồi mới cho cậu đi lục lũ kẻ của cậu lon ton Lang. Thì rõ ràng hai cây bạc các nằm trong hẹt lá của cậu Lang chẳng không mà nào mà đem vào nhét đó. Quả làng cậu Lang không làm sao nói cho trôi đành phải theo ông cò rẽ bớt đang chờ lo làm xong biên bản rồi có qua tra và xét khám nghiệt mết. Coi tin cậu lon ton Lang ăn cắp tiền của thôn trưởng làng Vĩ h-hoà, bị bắt tại trận hay ra ai cũng cho là đương hiếp, bởi họ nói tôi ăn quen nơi Lang hết. Thế thì cậu Lang đã chớp tiền của mấy anh xã nhiều lần lắm rồi song vì họ sợ nên mất chứt ít họ phải chịu thua, mức tài thường vào cho đã số. Nay nhờ có chủ thông trưởng làng Vĩnh-hoà tri ra ai cũng mừng mười là mấy cậu xã sẽ nhẹ lo vì từ đây đi đăng thuế không bị chung ăn cắp như vậy nữa.

Cận lon ton Lang đây là con của chín Ngọc kéo xe nào nhớ ông phân Th... đồ đầu, nhưng từ ngày Lang mắc đặng bộ đồ tây thì có Ngọc, rượu trà phách lối, ai làm thì ngồi xe kéo, hút rồng thuốc lào, vì vậy mà chúng ít ưa ai cần của thằng kéo xe lại ngồi xe cho chúng kéo.

N. L.

Thiên-hạ đồn

Mấy người đại-lý dầu Cù-Là thuở nay, phần nhiều bây giờ đều bán Cù-Là Ông Lân giả-từ hết. Sao vậy ? Vì Cù-Là Ông Lân trị bịnh chứng hay lắm, bán đăng chạy nhiều lại của người Annam tạo-chế ra nên đồng bào ta mong mà giúp nhau.

Như vậy thì nên mừng cho người mình bây giờ biết quí thương nhau mà nhơn cơ giây đoạn thì ngồi có tấn bước vững vàng trên con đường thương mãi.

Bán rẻ

Mua mau kẻo hết vì còn không bao nhiêu

Qui ông quí bà ai cần dùng số tạp chí Niết-bàn cũ từ số 1 đến số 24. Chúng tôi bán rẻ trọn năm 24 cuốn 2$80 sau tháng 12 cuốn 1$00. (Xin đó nơi nguyên văn Lượng Boîte postale N° 63 Saigon hay là nơi tiệm cô Nguyễn thị Kiêu chợ-mới Saigon.

Luôn dịp xin nhắc cùng chư quí độc giả và quí vị mua năm (abonnés) ai chưa trả tiền xin gởi trả dùm ai thôi mua xin vui lòng cho biết cho tiện bề sổ sách. Thơ và mandat mua tạp chí xin đó nơi Nguyễn văn Lượng Boîte postale N° 63 Saigon trọn năm 2$60 sáu tháng 1$30 (1247)

Đi từ Nam tới bắc

Từ Cao mên tới xứ Lào

Ai đi từ Nam chí bắc từ Cao mên đến Lào chỗ nào cũng gặp người ta treo bảng bán thuốc xổ Nhành Mai là thứ thuốc xổ hết sức hay xổ đâm độc rất nhiều lắm kim và côn trùng nhỏ đều bị thuốc tốn tới ra cả. Bao cũng có bán ai uống rồi cũng đều khen Điệm nguyên thị Kinh chợ mới Saigon có bán các gare xe điện các tiệm thuốc, các nhà buôn phần nhiều có thuốc xổ hiệu Nhành Mai. Giá mỗi gói 0$15 Mua sỉ lẻ nhiều đó nơi Nguyễn văn Lượng Directeur Pharmacie Nguyễn văn Phổ. Boite postale n° 63 SAIGON. (1207)

Savon Việt-Nam quí hơn hết

BỊNH TRÌ! BỊNH TRÌ!

Hãy coi chứng bịnh trì

Người đi tôi mắc phải bịnh trì, đã năm năm nay, mỗi khi đi nông thì con trẻ lối ra, và chảy máu đầm đề, rất đau rất là khốn khổ ; lúc đi nông rồi phải vô nằm nghỉ cả giờ đồng hồ, mà con trẻ vẫn còn lòi ra, phải lấy tay đẩy lên mới thực vô trong hậu môn đặng. Thiệt là bịnh rất nên nguy hiểm. Tưởng là bịnh ấy mang bịnh nhỏ nầy mãng đời. Nay nhờ gặp người bằng hữu điểm chỉ ông thầy NGÔ KIẾN THÀNH ở tại Choisy, chuyên khoa trị bịnh trì. Nên tôi đến nhà ông nhờ ông coi bịnh và điều trị trong hai tuần lễ, thì bịnh lành như xưa. Ông trị bịnh theo khoa học mới nên bịnh không nghề đau đớn chi hết. Nay bịnh tôi đã thiệt hết, ơn ông rất nặng chẳng lấy lấy chi đền đáp cho cam. Nên tôi có mấy hàng đăng báo trước đặng ông sau mạnh bề cao đồng bao nhiêu rồi mang bịnh trì như tôi thì nên mau đến cho ông NGÔ KIẾN THÀNH ở tại Choisy rue des Landes Haelle 20. Compartiment N° 1 điều trị thì bịnh trì sẽ tiêu tuyệt chẳng sai.

Lý-đắc-Cơ
Instituteur à Tích-thiện
Cầnthơ (1131)

Thuốc PHONG-TÌNH hiệu ÔNG-TIẾN

ĐÀM LÂM CAM - ĐOAN

Xin tin là, cốt khí, sang độc đương mai đau lâu qui ngài đừng ham đăng thuốc rẻ tiền mua mạnh mà lại hại cả thân sẽ sau. Những thuốc ấy có chất độc, uống không đâm nhẹ nếu lỡ nhẩm thì sưng răng sưng nướu, cơm muốt vào theo bao tử rồi thì gì mấu công phạt bịnh nhơn đã đau rồi thì mạnh liền nhưng ít lâu trở lại sẽ độc độc còn ẩn trun trong ngũ tạng. Hãy thức khuyên tôn công chuyện mất đầu cho mạnh thế nào cũng trở lại tối là bịnh lâu năm) hành bịnh nhơn nang nang lành lành tay chơn nhứt mỏi đau đương sống đau thất ngang lưng mua rung nơi ngày. Đường đại bên đường tiểu có chứt mủ cùng lâm như rơi chỉ hoặc muốn đi tiểu ở đâu thì đi. Lâu ngày nói cho tánh mạng mang khổ cho thế nhu. Bỗng bão ai đi đau nhẩm mấy chứng bịnh trên đây, mới phải hay là đau lâu năm nặng hay nhẹ thế mấy đăng thuốc SƯU ĐỘC BẢO ỨNG HOÀN CỦA HIỆU THUỐC ÔNG TIẾN Trong ít ngày sẽ thấy rõ tài thuốc tăng lối gốc độc ra được tuyệt khỏi trừ cùng không hại sanh đục không hành bịnh nhơn. Cam đoan trăm người không sai một. Giá hộp 1p.50 uống năm ngày.

Có bán lẻ các nơi đại lý thuốc ÔNG-TIẾN ở xa gởi lãnh hoá đơn ngân đo

Nhà thuốc ÔNG TIẾN
Annam Dược Phòng
84 86 Rue P. Blanchy prolongée
PHÚ-NHUẬN — SAIGON

Chuyên nghề đóng sách đủ kiểu và làm hộp bằng carton
Giá rẻ — Làm khéo — Lẹ sốm

P. Ng. - văn - Châu

423 Boulevard GALLIENI — SAIGON
(ngay đường Kovie Primaire de Cho-Lớn)
(1072)

PHỐ

Mới sửa lại, rộng rãi và sạch sẽ, giá thiệt rẻ từ 12$ sắp lên.

Xin đó nơi nhà hội Vẹn - quốc Tế-kiệm số 26 đường Chaigneau Saigon

TỪNG LẦU CHO MƯỢN

Cho mướn một từng lầu (từng giữa) thì chỉ - nghành hãng savon Việt Nam, 148, Rue d'Espagne, sau chợ mới Saigon.

Muốn mướn xin hỏi tại hãng Savon-Việt Nam, 40, Quai du Cambodge — Cholon. (1157)

Cần dùng một người thợ biết đóng sách và làm hộp carton. Xin đó nơi bác quản (1050)

CHAUSSURES NAM-NAM

Chế tạo, đo đóng đủ thứ kiểu mẫu giầy và Sandales tân-thời, tùy theo ý quý khách. Thợ khéo, dùng cụ tối tân.
Các thứ da mầu : đẹp bền giá hạ
ooooo Nhận sửa các thứ giầy ooooo

Bán sỉ lẻ đủ thứ Légumes DALAT và hột giống : cải rau, bông tại Pháp Quốc mới lại thiệt tốt
Café grillé, đường sirop v...v...

157 rue d'ESPAGNE (góc khám lớn)
Saigon — Téléphone : 794

TUSSOR 1934 TƠ RỒNG

LÀNH HẠNH PHƯỚC

Nhứt hạng đủ thứ bông

NHÀ TƠ LỤA
70, Rue Vannier, CHỢ-CŨ — SAIGON

LỤA NHỨT HẠNG LỤA LÉO

SAO CHỔI MỌC!
Đèn cây « Sao chổi »
Dùng đèn cây « Sao Chổi » mà thấp thì sáng hơn từ mấy lần hơn thấy. Dùng đèn cây « Sao Chổi » thì lợi và tốt hơn thứ dầu hỏi thấy. Dùng đèn cây « Sao Chổi » thì được rẻ hơn thứ dầu hỏi thấy.
Tổng bán tại Antot-e Nguyễn-văn Bâu
số 122 rue d'Espagne — SAI GON
và các tiệm tạp-hóa Annam

PHỤ TRƯƠNG THẦN-LINH-HỌC

của Duốc-nhà-Nam

CÁC GA XE ĐIỆN
Từ Bình tây đến Thủdầumôt
và đến Hốcmôn
Ấy là có bán các mẫu thuốc trị-bá nghiệm quá vì đã từng dùng rồi mà thấy VÕ-VĂN-VÂN Thuốc một hiệu « THẰNG NHỎ CHẾ DỤ » là việc rất tiện cho mọi người dùng.
VÕ-VĂN-VÂN DƯỢC-PHÒNG Kính cáo

PHẬT-GIÁO Ở XỨ TA có thể nào thống-nhứt được không?

Ai có để ý đến Phật giáo ở xứ ta đều phải nhìn nhận rằng vận đề Phật giáo là một vấn đề rất phức lập.

Bởi vậy cho nên nhiều người đối với Phật giáo nước nhà đều có cái thái độ bi-quan.

Xem như việc chấn hưng Phật giáo là một việc rất cần yếu, thế mà việc ấy bao giờ quốc-âm đem ra bàn bạc từ mười năm nay, cho đến hiện nay nó cũng còn nằm trong mộng-tưởng. Phần đông các nhà thức giả thì chỉ đem câu chuyện Phật giáo ra bàn suông nói nhảm để tiêu khiển thôi, chớ thì giờ dư chỗ có bao nhiêu người đồng lao cộng tác để cải tạo nền Phật giáo nước nhà đâu.

Những nhà từ thiện không nghĩ đến sự vãng cửu Phật giáo, họ chỉ biết có việc « chuộc tội cầu phước » mà đem tiền trăm bạc ngàn cất chùa đúc chuông để nuôi một bọn kỷ-sanh-trùng cho sướng thân khoẻ trí.

Còn những kẻ mạng danh là sư-phụ, sư huynh, hay hoà thượng Yết-ma cũng chỉ là những người vì cái mục đích ích-kỷ mà không thể liên hiệp nhau để sửa sang nâng đỡ lại cái cảnh nhà, — nhà Phật, — đương ngửa nghiêng suy sụp.

Trái lại, họ còn lợi dụng đạo Phật, để cầu sự an nhàn thong-thả riêng của họ trong lúc mà mọi người đều sống một cách rất khổ khăn khốn khổ.

Còn chánh-phủ, không nói rõ, ai cũng biết chánh phủ đối với Phật-giáo bao giờ cũng giữ cái địa-vị khách quan luôn luôn.

Tuy chánh phủ đã cho phép lập viện nghiên - cứu và cho phép xuất bản một vài tờ tạp chí làm cơ quan cho Phật-giáo,

Việc thống nhứt Phật giáo nó có bao nhiêu cái ý nghĩa hay như vậy, nhưng nó chỉ thuộc về lý tưởng mà thôi.

Còn việc thống nhứt mà có người đương vận động đó, nó chỉ là một việc lót mà thôi, nếu những sự nghiệp thầy của tôi không lầm.

Ai đời thống nhứt Phật giáo mà lại chỉ, lo có việc thâu chữa chiền ở các nơi về tay họ đứng thống-lãnh để cho những giáo thụ những huế-thượng ở mấy chùa ấy phải trở nên những kẻ phục-linh của họ.

Ai đời thống-nhứt Phật giáo lại tom góp tín-đồ, chớ không thấy làm cái gì cho Phật-giáo trở nên vẻ vang tốt đẹp hết. Thậm chí họ còn gối đơn lên chánh-phủ xin cho họ được quyền kiểm soát các chùa chiền và phát bằng cấp cho huế-thượng thật là những cách vận-động lạ-lùng hết sức.

Một Phật-học-đường ở hạt rồi mà lo một sở anh em thanh-niên lập ra, họ hay được tiên việt thơ quở trách hỏi sao không xin phép, chẳng khác gì họ muốn thi-hành cái chế-độ độc-tài (*dictature*) trong Phật-giáo vậy.

Có kẻ mỗi khi đứng trước mặt tín đồ của đạo Phật thì đi nói xấu những tôn giáo khác.

Họ không biết rằng hồi Phật-Tổ sanh tiền, có bao lục-ngoại-đạo rất nghịch với ngài, với đạo Phật, thế mà ngài chỉ lo thuyết pháp dạy đạo chớ không nói một lời động đến bọn nghịch hết! còn họ bày giờ đại-diện cho một phái Phật-giáo mà lại đi nói xấu những tôn giáo trung lập tức là những tôn giáo không bao giờ nghịch với họ hết!.

Hết mấy cái bản đã đình đó, quả thật giáo-hoàng và vua đều bị chết hết.

Ai mà không biết chuyện ấy, là chuyện thật trong lịch sử chớ không phải chuyện nói bậy quo đâu.

Những có một điều người ta chưa chú ý nhiều, tức là việc Moloy bị hành hình và cuộc cách mạng Pháp xảy ra 481 năm về sau có thể có liên can với nhau. Ta hãy coi mấy việc sau nầy thì thấy:

1— Cuộc cách mạng Pháp chính là vì các hội kín của ngành đạo *Ordre du Temple* đã gây nên

2— Công việc đầu của cuộc cách mạng ấy tức là việc phá ngục Bastille, nhà tù trước kia đã giam nhiều người giáo-đồ trong ngành *ordre du temple*.

3— Cái nhà tù *Prison du temple* giam giữ lộc nhà vua đã chỗ ngày chịu tử hình lại chính là một cái nhà của ngành đạo *ordre du temple* còn sót lại.

4— Cuộc cách mạng đó đã làm cho nền quân chủ chuyên chế Pháp bị đổ hẳt, và điều đắt cho quyền của Giáo hoàng phải không được lâu dài.

Bây nhiêu việc đều ăn nhập nhau đó, không phải chỉ là những việc ăn nhập linh cơ đâu. Không phê bình về lịch sử, chỉ đứng riêng về phương diện thần linh mà nói, thì người ta có thể nhận rằng cuộc cách mạng năm 1793 tức là sự thực hiện của những lời trù ếm trong cái án năm 1314 của Jacques de Molay vậy.

Xưa nay, kinh tụng niệm vẫn coi như là một phương pháp mầu nhiệm dùng chống với sự trù ếm, nên bọn phù thủy ở nhà quê, mới dùng kinh tụng niệm làm kế mê hoặc người ta rất khó khao. Đây ta thử lấy một bài kinh về mười ấn — muôi để bảo hộ cho các dân trừu khỏi bị trù ếm làm tí dụ. Bài kinh đó như thế này:

Muôi mặn, trần, dập dờn trên mặt bể,
Đem muôi về ta xin muôi giữ cho ta được sạch trong
Muôi khôn ngoan kia, ta tin muôi cũng như tin Chúa
Muôi đỡ đầu, muôi làm phép muôi chẳng khác gì trời
Này chó sói, phải vâng lời Chúa
Này rắn kia, thầy Chúa phải chạy cho xa
Này sư tử dưới địa ngục, nó có bốn ông mênh
Này ma trơi, này ma đồng, này ma chiếu, này ma tối
Này anh mục tử gặp bước khó khăn, mau
Hết thảy đều phải vì linh Thánh mà vâng lời muôi Chúa.

Trong phép phù thủy ở nhà quê người ta lại dạn dùng kinh 31 của Thánh David để đi phòng các sự trù ếm.

Còn một cách để phòng nữa là những việc phạm đến quyền lực của thần thánh mà các tôn giáo cổ đã lập ra.

Thử xem một cái ví-dụ trong lịch sử như thuở trước người dân thiên chúa đúng cách phép thông-công để phạt.

Việc giữ phép thông công trong hồi trung - cổ đó là cách trù ếm đúng với lẽ nghĩ của đạo.

Còn lời rủa trù một người hấp hối chết, thì chỉ là một cách trù ếm vô lương-tâm.

Ngày 10 tháng Mars năm 1314, Jacques de Molay là một vị tôn đồ trong ngành đạo *Ordre du Temple* bị vua Philippe IV Giáo-hoàng Clement V xử phải chết thiêu. Cái án đó thật là tàn ác bởi vậy mà trái với hà Đoàn d'Arc là người đã tha thứ và cầu khẩn cho quân thù của mình, vì trước khi chịu chết, Molay lại nguyền rủa như vậy

« — Hỡi Clément, anh quan-tòa tàn ác kia, ta để chậm cho người 40 ngày nữa, người phải bị xử tại trước tòa án của chúa, cốt Philippe thì ta để chậm cho mấy năm. »

Hết mấy cái bản đã đình đó, quả thật giáo-hoàng và vua đều bị chết hết.

Ai mà không biết chuyện ấy, là chuyện thật trong lịch sử chớ không phải chuyện nói bậy quo đâu.

Những có một điều người ta chưa chú ý nhiều, tức là việc Moloy bị hành hình và cuộc cách mạng Pháp xảy ra 481 năm về sau có thể có liên can với nhau. Ta hãy coi mấy việc sau nầy thì thấy:

1— Cuộc cách mạng Pháp chính là vì các hội kín của ngành đạo *Ordre du Temple* đã gây nên

2— Công việc đầu của cuộc cách mạng ấy tức là việc phá ngục Bastille, nhà tù trước kia đã giam nhiều người giáo-đồ trong ngành *ordre du temple*.

3— Cái nhà tù *Prison du temple* giam giữ lộc nhà vua đã chỗ ngày chịu tử hình lại chính là một cái nhà của ngành đạo *ordre du temple* còn sót lại.

4— Cuộc cách mạng đó đã làm cho nền quân chủ chuyên chế Pháp bị đổ hẳt, và điều đắt cho quyền của Giáo hoàng phải không được lâu dài.

Bây nhiêu việc đều ăn nhập nhau đó, không phải chỉ là những việc ăn nhập linh cơ đâu. Không phê bình về lịch sử, chỉ đứng riêng về phương diện thần linh mà nói, thì người ta có thể nhận rằng cuộc cách mạng năm 1793 tức là sự thực hiện của những lời trù ếm trong cái án năm 1314 của Jacques de Molay vậy.

Ở xứ ta đâu cho đến thế kỷ hai mươi nầy chớ những việc trù ếm mà thiếu người cho là đi đoan đó cũng vẫn còn. Có đôi khi nhiều việc trù ếm cũng thấy kiên hiệu những những kẻ quá tin ở khoa học bao giờ họ tin đâu.

Chúng tôi xin địch thuật ra đây một bài đăng trong báo *Journal de la Femme* vừa rồi khảo cứu về những việc trù ếm ở Âu-châu cho chư độc-giả thấy rằng, đâu ở đông-phương, hay tây phương đâu đâu cũng có những cái hiện tượng về siêu hình luôn luôn.

Xét tận gốc thì những trù ếm là những việc phạm đến quyền lực của thần thánh mà các tôn giáo cổ đã lập ra.

Thử xem một cái ví-dụ trong lịch sử như thuở trước người dân thiên chúa đúng cách phép thông-công để phạt.

Việc giữ phép thông công trong hồi trung - cổ đó là cách trù ếm đúng với lẽ nghĩ của đạo.

Còn lời rủa trù một người hấp hối chết, thì chỉ là một cách trù ếm vô lương-tâm.

Ngày 10 tháng Mars năm 1314, Jacques de Molay là một vị tôn đồ trong ngành đạo *Ordre du Temple* bị vua Philippe IV Giáo-hoàng Clement V xử phải chết thiêu. Cái án đó thật là tàn ác bởi vậy mà trái với hà Đoàn d'Arc là người đã tha thứ và cầu khẩn cho quân thù của mình, vì trước khi chịu chết, Molay lại nguyền rủa như vậy

« — Hỡi Clément, anh quan-tòa tàn ác kia, ta để chậm cho người 40 ngày nữa, người phải bị xử tại trước tòa án của chúa, cốt Philippe thì ta để chậm cho mấy năm. »

Hết mấy cái bản đã đình đó, quả thật giáo-hoàng và vua đều bị chết hết.

Ai mà không biết chuyện ấy, là chuyện thật trong lịch sử chớ không phải chuyện nói bậy quo đâu.

Những có một điều người ta chưa chú ý nhiều, tức là việc Moloy bị hành hình và cuộc cách mạng Pháp xảy ra 481 năm về sau có thể có liên can với nhau. Ta hãy coi mấy việc sau nầy thì thấy:

1— Cuộc cách mạng Pháp chính là vì các hội kín của ngành đạo *Ordre du Temple* đã gây nên

2— Công việc đầu của cuộc cách mạng ấy tức là việc phá ngục Bastille, nhà tù trước kia đã giam nhiều người giáo-đồ trong ngành *ordre du temple*.

3— Cái nhà tù *Prison du temple* giam giữ lộc nhà vua đã chỗ ngày chịu tử hình lại chính là một cái nhà của ngành đạo *ordre du temple* còn sót lại.

4— Cuộc cách mạng đó đã làm cho nền quân chủ chuyên chế Pháp bị đổ hẳt, và điều đắt cho quyền của Giáo hoàng phải không được lâu dài.

Bây nhiêu việc đều ăn nhập nhau đó, không phải chỉ là những việc ăn nhập linh cơ đâu. Không phê bình về lịch sử, chỉ đứng riêng về phương diện thần linh mà nói, thì người ta có thể nhận rằng cuộc cách mạng năm 1793 tức là sự thực hiện của những lời trù ếm trong cái án năm 1314 của Jacques de Molay vậy.

Những sự trù ếm có hiệu-quả gì không?

Cách đề phòng những sự trù ếm ấy

Xưa nay, kinh tụng niệm vẫn coi như là một phương pháp mầu nhiệm dùng chống với sự trù ếm, nên bọn phù thủy ở nhà quê, mới dùng kinh tụng niệm làm kế mê hoặc người ta rất khó khao. Đây ta thử lấy một bài kinh về mười ấn — muôi để bảo hộ cho các dân trừu khỏi bị trù ếm làm tí dụ. Bài kinh đó như thế này:

Muôi mặn, trần, dập dờn trên mặt bể,
Đem muôi về ta xin muôi giữ cho ta được sạch trong
Muôi khôn ngoan kia, ta tin muôi cũng như tin Chúa
Muôi đỡ đầu, muôi làm phép muôi chẳng khác gì trời
Này chó sói, phải vâng lời Chúa
Này rắn kia, thầy Chúa phải chạy cho xa
Này sư tử dưới địa ngục, nó có bốn ông mênh
Này ma trơi, này ma đồng, này ma chiếu, này ma tối
Này anh mục tử gặp bước khó khăn, mau
Hết thảy đều phải vì linh Thánh mà vâng lời muôi Chúa.

Trong phép phù thủy ở nhà quê người ta lại dạn dùng kinh 31 của Thánh David để đi phòng các sự trù ếm.

Còn một cách để phòng nữa là những việc phạm đến quyền lực của thần thánh mà các tôn giáo cổ đã lập ra.

Thử xem một cái ví-dụ trong lịch sử như thuở trước người dân thiên chúa đúng cách phép thông-công để phạt.

Việc giữ phép thông công trong hồi trung - cổ đó là cách trù ếm đúng với lẽ nghĩ của đạo.

Còn lời rủa trù một người hấp hối chết, thì chỉ là một cách trù ếm vô lương-tâm.

Ngày 10 tháng Mars năm 1314, Jacques de Molay là một vị tôn đồ trong ngành đạo *Ordre du Temple* bị vua Philippe IV Giáo-hoàng Clement V xử phải chết thiêu. Cái án đó thật là tàn ác bởi vậy mà trái với hà Đoàn d'Arc là người đã tha thứ và cầu khẩn cho quân thù của mình, vì trước khi chịu chết, Molay lại nguyền rủa như vậy

« — Hỡi Clément, anh quan-tòa tàn ác kia, ta để chậm cho người 40 ngày nữa, người phải bị xử tại trước tòa án của chúa, cốt Philippe thì ta để chậm cho mấy năm. »

Hết mấy cái bản đã đình đó, quả thật giáo-hoàng và vua đều bị chết hết.

Ai mà không biết chuyện ấy, là chuyện thật trong lịch sử chớ không phải chuyện nói bậy quo đâu.

Những có một điều người ta chưa chú ý nhiều, tức là việc Moloy bị hành hình và cuộc cách mạng Pháp xảy ra 481 năm về sau có thể có liên can với nhau. Ta hãy coi mấy việc sau nầy thì thấy:

1— Cuộc cách mạng Pháp chính là vì các hội kín của ngành đạo *Ordre du Temple* đã gây nên

2— Công việc đầu của cuộc cách mạng ấy tức là việc phá ngục Bastille, nhà tù trước kia đã giam nhiều người giáo-đồ trong ngành *ordre du temple*.

3— Cái nhà tù *Prison du temple* giam giữ lộc nhà vua đã chỗ ngày chịu tử hình lại chính là một cái nhà của ngành đạo *ordre du temple* còn sót lại.

4— Cuộc cách mạng đó đã làm cho nền quân chủ chuyên chế Pháp bị đổ hẳt, và điều đắt cho quyền của Giáo hoàng phải không được lâu dài.

Bây nhiêu việc đều ăn nhập nhau đó, không phải chỉ là những việc ăn nhập linh cơ đâu. Không phê bình về lịch sử, chỉ đứng riêng về phương diện thần linh mà nói, thì người ta có thể nhận rằng cuộc cách mạng năm 1793 tức là sự thực hiện của những lời trù ếm trong cái án năm 1314 của Jacques de Molay vậy.

LƯU Ý...

BỞI BÁO MỞ THÊM TỜ PHỤ TRƯƠNG NÀY LÀ CỐT ĐỂ LÀM CÁI DIỄN-ĐÀN CHUNG CHO CÁC NHÀ PHẬT-HỌC, THẦN-LINH-HỌC CÙNG LÀ NHỮNG NHÀ QUAN TÂM ĐẾN ĐẠO-LÝ, CHO NỞ RỘNG ĐƯỜNG HỌC VẤN VỀ LOÀI NGƯỜI ĐỐI VỚI NỘI VÀ NGOÀI VỚI VÔ-TRẠNG.

TRONG CÁC BẠN ĐỘC GIẢ, BẠN NÀO CÓ Ý-KIẾN GÌ VỀ PHƯƠNG DIỆN NÀY CỨ THẺ SẼ RA CHỖ CÔNG-CHÚNG MÀ BÀN LUẬN, XIN VIẾT RA THÀNH BÀI GỞI ĐẾN BỔN BÁO, THÌ BỔN-KẾY HOAN NGHÊNH.

XIN CÁC BẠN LƯU Ý ĐIỀU NÀY.

Lý thuyết riêng của những người tin dị-đoan

(*Tiếp theo*)

Trong bài trước tôi có nhắc đến những sự dị - đoan mà một ít nhà thức giả ở Âu-châu tin tưởng. Chắc có người sẽ cãi lại rằng sự dị đoan với khoa siêu hình hộ vẫn khác nhau và những sự mê mẩy nhà thức giả ở Âu châu tin-tưởng đó thuộc về siêu-hình-học chớ không phải là những sự dị-đoan.

Những sự dị-đoan là những cái gì người ta đã thấu thái được và tự cho là hữu-lý-lắm. Những sự dị-đoan ấy do một cái đầu hiểu, một tiếng nói hay một con số gì mà đem hoạ hoặc đem phước cho người đời. Còn những việc thuộc về khoa siêu hình học cần phải kể cứu cho biết nguyên - lai và những việc ấy rất cao - thâm và rất khó hiểu. Phân biệt như vậy là phân biệt về trình độ cao thấp chớ không phải về bổn tánh.

Nói tóm lại thì những sự dị-đoan và khoa siêu-hình-học đều là ở cách tư-tưởng thần-học (*théologique*) (nói theo diệu ông Auguste Comte) mà người ta gọi là ngoại - khoa - học (*prescientifique*).

Tuy hiện nay khoa-học đương tìm cách đem mọi việc, mấy việc dị-đoan cùng vậy, đến những việc biến - thiên về vật chất (*déplacements de Matiere*) chớ cách tư tưởng thần-học hay ngoại khoa-học (*pensee parascientifique*) rất nghĩa mọi việc, dù là việc hữu-hình cũng vậy, đều những điều nhứt định, nhưng mà cách-tưởng và những mọi âm-tính.

Khoa học nói về trụ là một cái [illegible]

Cũng như theo ngôn [illegible] Annam, Cao-mên hay Xiêm thì cho rằng bình đích hạch [illegible] bình đích do một cái quyền [illegible] nhơn hữu-hình và cái nghĩa [illegible] bình đích do việc đau ốc (*lésions cérébrales*) hay do ở một số vi-trùng tại những trung-tâm, thần-kinh (*centres nerveuse*).

Trong hai cách giải nghĩa đó là người ta tin theo cái định nghĩa khoa học nhiều hơn, nhưng cái định nghĩa thần học vẫn còn người tin vậy, vì nó cũng là được sự tưởng tượng của người [illegible].

Những bình truyền nhiễm như bình thiên thời đích lệ có thể viết chất được dân sự của nước thành phố hay một nước mà lai chỉ do một thứ loài vật rất nhỏ không trông thấy được gây ra, việc ấy khó tin quá. Còn nếu cho những bịnh ấy do thần thánh gây nên thì có lẽ vì người ta khó cho nó cũng đã nghe nói đến thần thánh là những kẻ có quyền phép phù thưởng. Mọi cách giải nghĩa của thần học đều thỏa thích được lý tánh của loài người. Nếu cho vô trụ là gồm những cái hiện tượng thì cái vô trụ ấy có vẻ buồn lắm. Còn nên trong vô-trụ có những cái ý chí linh động thì có phải vui vẻ hơn không?

Chính hoàng đế Nã-phá-luân cũng tin dị đoan và ngài nói rằng « Những sự dị đoan là cái hồn thơ của sự sống. » (*Les superstitions sont la poésie de la vie*).

(Còn nữa)

Lịch sử của dấu hiệu chữ « Vạn »

(*Tiếp theo*)

Theo tư tưởng cổ - truyền của dân tộc đó đã [illegible] mọi nơi đều là do ở cái dấu hiệu mà [illegible] hiệu sự [illegible].

Cái dấu hiệu chữ « vạn » có [illegible] khác nhau.

1.— Chữ là tính (*Croix Jaunes*) (chữ *vạn* nghĩa là năm lấy).

2.— Chữ Phép (*Croix Gammées*) [illegible] mỗi cái cạnh trong hình cái [illegible] trừ rủa của người ta, lối trừ của đó tức là một lối trừ bùa không định tánh, nhưng cái sức thần kinh cũng có thể trở nên có ảnh hưởng được.

Bởi với những lời trù rủa như vậy, chỉ có một phương pháp thiệt tình mầu nhiệm là phải giữ tâm hồn cho được từ tế, hiền lành và cầu khẩn mọi việc tốt lành.

Các nhà phù thủy đây phải trừ khử các cái trù rủa bằng sự thờ thần, thì như vậy, thì sự trù rủa kia sẽ lại quay về người trù rủa mà làm hại. Nhưng phải tha thứ một cách thiết tình, một cách đã suy nghĩ cho thấu lý.

Xưa nay ai cũng nhận rằng kẻ nào có phương diện luận lý và tinh thần mà hiểu ta, thì lời nguyền rủa ghen ghét của ta không sao hay được kẻ đó. Điều đó là tự nhiên, bởi tội lỗi sẽ mà làm tu được ánh sáng, bởi vậy nếu ta sống trong sự trong sạch, rõ ràng, sáng láng, thì lời trù rủa của kẻ mê-ám tán ác làm sao phạm được tới ta.

Nên muốn tránh không cho sự xấu phạm tới ta được thì ta cần phải đứng làm sự xấu. Nếu ta muốn người ta thứ cho ta, ta phải biết tha cho người trước.

Ta đứng nói xấu ai, đừng trù rủa ai, trên mặt đất nầy không có việc gì mà chạy ra khỏi cái công-lý của trời được.

Ông phù thủy có danh trong thế kỷ trước là ông Eliphas Lévi có viết một câu rất đúng nầy: « Kẻ nào chết mà không tha thứ cho hết thảy mọi người, tức là cầm đao nhọn mà đi vào nơi vinh-cửu, rồi tự đem thân nhũng vào trong những cảnh ghê-gớm sát - nhơn đời đời kiếp kiếp. »

T. thuật

Hồi năm 1926, ông Meyer có viết bản quyền sách nói về dấu hiệu chữ « vạn » và nói như thế này:

« Dấu chữ « vạn » (tiếng phạn gọi là Swastika) là dấu chữ thập gồm 4 cái thước mách (*equerres*) [illegible] dân tộc vân minh về đời [illegible] dấu hiệu cho lửa và [illegible] và cũng là cái dấu bí nhiệm của sự cứu rỗi.

« Từ năm 1910, dấu chữ « vạn » được các hội bí ẩn Do Thái (*anti-sémitiques*) và được lưu truyền 1918.

Cái chữ « vạn » mà nhiều hội viên của các hội quốc gia mang không phải là dấu hiệu của hội mà là dấu hiệu của sự thống nhứt của hội. Và vậy mà đặng thờ thuyền quốc gia xã hội Đức mang một thứ chữ « vạn » đen ở trong cái tròn màu trắng viền đỏ.

Ở Âu-châu dấu chữ « vạn » xuất hiện trở lại là nhờ những cuộc phát minh ở Transylvanie và ở Bessarabie và gốc nó sanh ra từ đầu thời đợi thượng-cổ.

Ở Á - châu thì dấu hiệu chữ « vạn » phát ở Tàu và ở Nhựt hồi năm 1500 về trước Gia-tô kỷ-nguyên. Ở Ấn-độ và Mã-lai dấu chữ « vạn » lại có cái quan hệ riêng, và từ 2 xứ nầy mới truyền sang miền đông đến xứ Polynésie. Ở Phi-châu, thì nó phát hiện ở miền đông, còn ở Mỹ-châu, nó phát hiện ở miền trung lương.

Duy có những dân tộc đo-thái và Ấo là không biết đến dấu chữ « vạn ».

Chữ « vạn » có rất nhiều nghĩa theo Phật-giáo ở Ấn-độ thì nó có cái giá trị của một dấu hiệu tiên tri sự hạnh phúc. Mấy cái nhánh xây về phía tả là sự [illegible] của nó giống với chữ [illegible] [illegible]

2. — Chữ Ấn-độ. Nước [illegible] mấy cái cành xây về [illegible] *Sanny* [illegible] [illegible]

Cũng có thứ chữ « vạn » [illegible] Tây [illegible] « vạn » [illegible] [illegible] tiếng ký-lạp gọi là *Triquetrum* [illegible] tiếng Đức gọi là *Dreischenkel*.

Hồi năm 1926, ông Meyer có viết bản quyền sách nói về dấu hiệu chữ « vạn » và nói như thế này:

« Dấu chữ « vạn » (tiếng phạn gọi là Swastika) là dấu chữ thập gồm 4 cái thước mách (*equerres*) [illegible] dân tộc vân minh về đời [illegible] dấu hiệu cho lửa và [illegible] và cũng là cái dấu bí nhiệm của sự cứu rỗi.

« Từ năm 1910, dấu chữ « vạn » được các hội bí ẩn Do Thái (*anti-sémitiques*) và được lưu truyền 1918.

Cái chữ « vạn » mà nhiều hội viên của các hội quốc gia mang không phải là dấu hiệu của hội mà là dấu hiệu của sự thống nhứt của hội. Và vậy mà đặng thờ thuyền quốc gia xã hội Đức mang một thứ chữ « vạn » đen ở trong cái tròn màu trắng viền đỏ.

Ở Âu-châu dấu chữ « vạn » xuất hiện trở lại là nhờ những cuộc phát minh ở Transylvanie và ở Bessarabie và gốc nó sanh ra từ đầu thời đợi thượng-cổ.

Ở Á - châu thì dấu hiệu chữ « vạn » phát ở Tàu và ở Nhựt hồi năm 1500 về trước Gia-tô kỷ-nguyên. Ở Ấn-độ và Mã-lai dấu chữ « vạn » lại có cái quan hệ riêng, và từ 2 xứ nầy mới truyền sang miền đông đến xứ Polynésie. Ở Phi-châu, thì nó phát hiện ở miền đông, còn ở Mỹ-châu, nó phát hiện ở miền trung lương.

Duy có những dân tộc đo-thái và Ấo là không biết đến dấu chữ « vạn ».

Chữ « vạn » có rất nhiều nghĩa theo Phật-giáo ở Ấn-độ thì nó có cái giá trị của một dấu hiệu tiên tri sự hạnh phúc. Mấy cái nhánh xây về phía tả là sự [illegible]

Điềm chiêm bao của một đứa nhỏ ở Y

Theo tờ báo *Roma* ra ngày 8 tháng 1934, có một đứa trẻ thôn-quê 10 tuổi ở Casola Valsenio (nước Y) hôm nọ, lan ngày làm việc một nhọc tối lại, nó ngủ mê mang nằm chềm bao thấy có người đưa hà giả ăn mắc rách rưới hiện cho nó thấy nhiều lần và đất nó lên trên ngồi núi nhỏ *Vielle* cao 650 thước và chỉ chỗ để nó đào mà tìm một cái vách trống và của hầu, khi thức dậy, nó cũ nhớ điềm chiêm bao ấy và nó đem thuật lại với những người ở gần.

Cha nó, tên là Antoine Malavolti à những người bạn của cha nó lên nơi đào trọn mấy tấm, sau ai người chủ đất trên hòn núi ấy bay không cho đào nữa. Sau nhà bài bên để huề nhau mới đào thêm thì tìm thấy một cái thành lấy đời xưa thuộc về các chúa của Ceroni.

Hãy biết cha mẹ thằng nhỏ ấy đều ở lại vùng đó mới được mấy năm và trong vùng không ai biết chỗ đào đó có cái thành lớ xưa hết.

Ấy là một điềm mộng ứng nghiệm.

LÀNH NHUNG BÔNG
Giá cũ 5$00
Giá mới 4 50

TÔI XIN CHIỆU 1000$00 (MỘT NGÀN ĐỒNG VÀNG)
cho người Annam nào lấy cách khoa-học (démontrer scientifiquement) mà chỉ rõ rằng có thứ lành đen nào tốt hơn:
LÀNH NHUNG
62, Boulevard Bonard—SAIGON
126, rue d'Espagne—SAIGON
Vì bán chạy lắm nên tôi sụt giá xuống

LÀNH NHUNG TRƠN
Giá cũ 4$50
Giá mới 4 00

3 đều nên ghi nhớ

1· Dùng Savon Việt-Nam thật tốt
2· Dùng dầu ăn chay trong sạch
3· Dùng dầu xổ du-đờ tinh khiết

Của hãng Savon Việt-Nam, 40, đường Cambodge Cholon giá thật rẻ, khỏi phải lo đều chi — Đồng-bào nên nhớ giúp đỡ nội-hóa.

Films chụp hình hiệu

LUMIÈRE

là thứ film rất tốt muốn chụp giờ khắc nào cũng được

LUMICHROME

Có thể in ra những bức hình phóng đại rất đẹp.

ĐÒI HỎI CHO ĐƯỢC

Rượu DUBONNET

AUTO-COMPTOIR

N° 100 RUE D'ESPAGNE — SAIGON. TÉL. 745

BÔN TIỆN CÓ ĐỦ

PNEUS — ESSENCE — BOUGIES CHAMPION — ACCESSOIRES
ACCUMULATEURS DINH và SLEM — ROULEMENTS à BILLES
— PIECES DETACHEES —

CITROEN — UNIC

GIÁ RẺ, XIN QUÝ KHÁCH TỚI MUA MỘT KHI RỒI BIẾT

VO-VAN-SUU

TRƯỜNG DẠY CHUYÊN MÔN DACTYLOGRAPHIE & COMPTABILITÉ — COMMERCE

(là những khoa yếu-trọng mà mấy người có học thức cần phải biết)

Ông NGUYỄN VĂN HỨT đường Lâm Đốc học trường thương mãi Thanh Tâm là người thông thạo về khoa thương mãi.

Năm 1932 Ông có cái sáng kiến lập ra trường thương mãi để giúp ích đồng bào trước nhất ở Saigon. Ai cũng biết thuốc đó ngôi trường ông ấy Dubon rất là thạnh hành sung túc và hiện nay mấy người làm việc đánh máy và biết toán trong mấy sở công và tư phần đông đều là cựu sanh viên trường Nguyễn văn Hết cả.

Nay ông kinh dạy riêng (Cours particulier application pratique et technique) khoa bút toán, thương mãi và đánh máy tại nhà từ đầu tháng ông ở số 75 đường Mac-Mahon Saigon.

Vậy ai muốn học hỏi hoặc cần biết thể lệ xin hãy viết thư hỏi ông Nguyễn-văn-Hết ông sẽ vui lòng hồi đáp.

TRỊNH-TẤN-PHÁT
Ancien élève de l'école Nguyễn-văn-Hết
du Bureau du Gouvernement de la Cochinchine.

Hào quang ngũ sắc

Bấy lâu nhờ quí bà quí cô giúp bổn hiệu đặng thạnh hành nay tôi muốn quí bà quí cô dặng vừa lòng hơn nữa, nên tôi chỉnh đốn lại cái mỹ nghệ về các món nữ trang kim thời cho thêm khéo hơn nữa. Bổn hiệu có mướn thợ vẽ catalogue hơn 200 kiểu nữ-đầy, vàng và cà-rá đủ kiểu quí bà quí cô tùy thích chọn kiểu, vì lại bổn hiệu có trữ đủ các thứ hột xoàn Đức, Huế-kỳ, Xiêm ngọc thạch mài rất khéo nước chiếu thiệt lành chẳng kém gì xoàn thiệt.

Xin quí bà quí cô chiếu cố, bổn hiệu sẽ hết lòng làm cho xứng đặng lòng tin cậy của quí bà quí cô.

Mme TRẦN-KIM-LANG
Hiệu SAO-NHÂY
21 Amiral Coarbet — Saigon

N.B — Cần dùng thêm 2 người thợ kim cương và biết nhận hột

Cho không !
Cho không ! !
Cho không sách lạ !!!

Chúc cho đặng vạn sự như ý... ấy là câu mà cũng thường đọc ở đoạn chót mấy bức thư của anh em, bà con gởi đến. — Vạn sự như ý nghĩa là mọi việc gì đặng nấy muốn sao đặng vậy.....

Muốn làm ăn cho mau tấn tới, muốn cho quan yêu dân chuộng muốn cho ai cũng thương mến mình muốn cho trong gia đình trên thuận dưới hòa muốn cho đặng mạnh giỏi hoài khỏi sự đau đớn bịnh hoạn muốn cho dư tiền đồng tiền muốn cả trăm đều bình phước vân vân...

Hễ muốn thì đặng chẳng sai nhớ cuốn « Tìm phước lành họa » là một cuốn sách quí lạ vô cùng mới có một lần thứ nhứt trong ấy có chỉ cách thức cử việc làm theo thì sẽ có thấy cầu hi vọng của mấy người đặng kết quả dễ như không, sau nữa có một đoạn khám phá cái sự bí mật chiêm nghiệm của bậc chí thiện v. v... thường dùng ngũ nghề cách nào mà trong gặp đặng trả thiên hạ sẽ cũng nên lo chi hết đặng sau tránh nước chảy.

Sách nầy gồm chín trăm trang chỉ gởi mất con cò năm xu phụ thêm cước phí.

Thơ gởi cho :
M. LÊ NGỌC THANH
Postale A 120 — SAIGON.

TIÊN-THIÊN ĐẠI-ĐẠO
TAM-KỲ PHỔ-ĐỘ

Bắc-Đẩu Cung

ở tại làng Nguyệt-hóa — Travinh

Kính thưa quí vị,

Chú tinh thất và Thiên-phong thức sắc hường phái của Tiên-thiên Đại-đạo Tam-kỳ Phổ-độ, chú tinh thất và Thiên-phong thức sắc của Đại-đạo Tam-kỳ Phổ-độ và quí vị chơn tu trong Tam-giáo bổn xứ hay rằng : bổn tinh thất Bắc-Đẩu cung vưng theo Thanh-giáo, đến ngày 14, 15 và 16 tháng 9 năm Đại-đạo thứ 9 nầy thầm ngày 21, 22 và 23 Octobre 1934, thiết lập trai đàn mời Tam-giáo tụng kinh cầu nguyện cho bá tánh an cư lạc nghiệp.

Vậy chúng tôi kỳ tên dưới đây kính thỉnh quí vị, trong ba ngày vui lòng dời gót đến hội hiệp cùng chúng tôi, trước kính Đức Chí Tôn, sau khẩn cầu cho nền Đại-đạo mau toàn khai cho nhơn sanh hưởng nhờ hạnh phúc.

Vì cớ Thánh-giáo dạy rằng : Kỳ hội Tam giáo nầy mới đủ Thất thanh, Thất hiền, Thập bát Tam thập lục, Thất thập nhị vị Sứ nhơn nguyên nhơn và hiệp Thiên đồng nam nữ, nam thanh nữ ú Nếu mà vì chẳng nài công nhọc khó đến bổn tỉnh, ấy là vì nhơn sanh mà làm bao vơn không lo một bữa cơm chay, thì hưởng hồi Tổng cầu đức Chúng ơn gởi ơn thiệp là mong rằng quí vị thỉnh hiệm những đồng chí bạn đến.

Kính quí vị đến Travinh mà chưa biết cái tỉnh Bắc-Đẩu Cung, thì xin lấy nhà bà Lâm-Chương ở trước Tòa Bố thì rõ.

Trà vinh, ngày mồng 1 tháng 9 năm Đại-đạo thứ 9

Nguyễn-Tấn-Hoài,
Võ-Văn-Học,
Nguyễn-Văn-Tôi,
Võ-Thanh-Thân,
Võ-Thu-Ngôn,

đồng kính thỉnh

ECOLE PRATIQUE DE COMMERCE DE SAIGON
7, Rue René Héraud, Tândinh

Bonne préparation de professionnels
Comptabilité — Commerce — Dactylo — Sténo — Banque
Anglais — Français Commercial

Professeurs

M. LÊ-VĂN-MẸO
Diplômé de l'Ecole Supérieure de Commerce de l'Indochine Chef Comptable de la Sté Anonyme de Crédit Expert-Comptable près les Tribunaux

M. BÙI-VĂN-QUAN
Diplômé des Ecoles Supérieures de Commerce de l'Indochine et de Lyon — Comptable of The Texas Company Ltd — Ingénieur — Tuscar.

M. LƯƠNG-VĂN-HẬU
Diplômé de l'Ecole Supérieure de Commerce de l'Indochine
Chef Comptable de la Pharmacie de l'Indochine
Expert-Comptable près les Tribunaux.

Demandez le prospectus au Directeur : Lương-văn-Hậu

CHỐNG VỚI NẠN KINH TẾ

0$27 0$27

Sữa bò nhãn xanh bảo kiết vô ngon nhứt.
Đã giả được chịu cho nhà nước trong 1938, cho các đại học-đường, nhà thương-binh, nhà thương con nít, nhà phước thiện. Các tiệm lớn toàn khắp Đông Dương đều có bán.

FRÉXOR
2 rue MAC-MAHON /43 Quai de BELGIQUE t.l 233

44 năm — danh tiếng

VÕ-ĐÌNH-DẦN

Đại - Dược - Phòng

323 Rue des Marins—Cholon

Phân-cuộc : 118 rue d'Espagne Saigon (Có Đại-lý khắp nơi)

Thuốc trị chứng bón-uất, trừ đàm, tẩy độc, nóng nảy trong ruột, ăn mất ngon, trị bịnh cam tích, chói nước, vàng da v. v...

VỆ-SANH-TỀ

Nguyên nhơn chứng Bón là bởi ít hay vận động, thiếu thể thao, ăn uống vật nóng nấu khô khan và bởi quen thói nhịn đi-ní kiết mắc đầu thì hay trí huỡn lần lần.

Những người dân bà con gái, những người già cả, những người bút-ít-phiện, những người đi đường xa, hoặc thường ngồi lâu mệt nhọc thì thường hay bón hơn hết.

Hễ có chứng bón thì ăn mất ngon, hay nhức đầu bứt thân. Sang ngồi dậy trước hay đông bụng dơ. Lâu ngày da mặt vàng, mất máu rồi có hồi bị đau gan, đau ruột dạ, đau bụng-tử, nổi mụn nhọc, ghẻ mặt nổi nâu, hoặc bà thì lâm kinh nhiều máu quá. Nếu người cứ để bón mà không uống thuốc thì có khi sanh lung độc trong ruột có mụt trong bao tử.

Thuốc VỆ SANH-TỀ nầy là thuốc chuyên trị về chứng bón. Không làm nhộng bao tử, không làm đau bụng, tánh thuốc rất hiền. Uống vào thì bao nhiêu những đồ dơ bẩn từ bao tử xuống tới ruột già ruột non đều bị tôi cuốn đem ra. Ruột được khoẻ chẳng nhớt trong ruột có trở lại, ruột được làm việc như thường.

Những người làm ăn ở miền nước độc, bụng lớn mặt vàng, trẻ con ăn bá nạp mắc cam tích cũng là những người bút-ít-phiện lâu ngày nhựa đọng khô trong ruột, uống VỆ SANH TỀ vào thì các đồ độc đều bị tống ra. Sẽ thấy những nhớt tanh hôi, đen thẫm.

Những người thường ăn vật nóng, nấu khô khan làm cho máu ruột rối bị kiết uống VỆ SANH-TỀ ruột sẽ mát lại tiêu đỡ nóng ra hết.

Giá 1 hộp uống nhiều lần 0$40
6 hộp 2$00

KINH-NGUYỆT

Đường kinh bịt, đường kinh khi nhiều quá khi ít quá có kinh không đúng kỳ gần ngày có kinh trong mình mệt nhọc đau thắt lưng đau trắng, hơi đau ngón chân dưới hồi hộp nhức đầu bo kinh đi nghịch ói máu, uc có kinh đa mặt mê huyết kinh tanh hôi khi đợt có lộn nhốt khi đen hầm đau bụng, ngầm ngầm ăn ngủ mất ngon hay mỏi mệt. Những người như thế không sanh con đặng hãy uống thuốc.

ĐIỀU KINH CHƯỞNG TỬ HOÀN

Đã thuốc nầy đã có tiếng. Từ 14 năm nay biết bao nhiêu dân bà đã ngợi khen. Hễ uống vào thì Kinh nguyệt được điều hòa mấy chứng bịnh kể trên sẽ không hề có nữa. Người sẽ được dồi da thắm thịt ăn ngon nhiều. Chẳng bao lâu có con nhiều.

Giá thuốc 1 hộp 12 hoàn 1$00

Bạch-đái, bịnh Tử-cung, đau hông ở dạ con mất máu, mét xanh
Các chứng bịnh trong bộ máy sanh đẻ của đàn bà. Hãy uống:

ĐÔNG-PHƯƠNG BẠCH ĐÁI DƯỢC

Bịnh mét xanh đỡ mà có bịnh được là gốc bởi nhiều cớ mà người thường ít ai nghĩ tới. Hoặc là gốc bởi ở ngoài thuyên vào nhứt là tại tử cung hoặc hồi truyền độc từ ngày lâm bồn (lần đầu lần kế sanh) hoặc gốc bởi đọc trong binh tiểu thuyết ông Bình mới phát thì người lin đến mình đau trên ở da con tử cung đau trắng, hoặc đau ra nhiều ám môn nóng nảy.

Nếu nóng lâm thuốc của hàng người đọc lợi thì binh thành ra kinh niên đợ con hay đau nhức tử hồi, đau rán hay bên hông đau thốn ở mông con bị đứng một nhọc hụt trắng ra đàm đó ra như mủ. Tử cung sẽ sưng nổi mụt ung thư.

Người như thế phải mét xanh mà mất lợi mỗi dợi. Hằng ngày một nhọc than thuở nhiều cái đớn hay chán nghỉ, ưu sầu.

Thuốc ĐÔNG PHƯƠNG BẠCH ĐÁI DƯỢC của chúng tôi ra đời từ 14 năm cứu đàn bà về bịnh bạch đái tử cung và sở lý những người nhờ nó được mạnh thường ngày hay cổ động cho chị em dùng. Bởi thế thuốc đã xưa nay khỏi cần làm quảng cáo ở mặt báo.

Giá bán 1 hộp 2 thứ thuốc dùng 6 ngày 1$50

Một người Bắc giám nói điều với biện-tây Saigon

— Anh tên gì ? Ở đâu đó !

— Ông không biết danh tôi, sao ? Ở Bắc ai cũng biết tên tôi mà Thanh tôi lừng lẫy khắp cả đất Bắc từ thôn quê đến thành thị ai cũng thường khắc đến cái tên của tôi. Ai cũng muốn tôi ra làm Kai muốn vào Nam để cho người Nam biết danh tôi sao chăm. Tôi tên Tam-Ba ở xứ Cù là Ông muốn biết ái hay gọi của tôi thế nào nữa xin mời ông đến tiệm cô Nguyễn thị Kính góc chợ mới Saigon ông nhớ hỏi cho được thứ dầu Cù là « Tam Ba » là thứ dầu ngoài Bắc mới gởi vào thì dân nay hết sức hay chánh gốc của Cù là. Hãy lần được nó danh xứ Bắc nay tôi thấy hay mua về bán cho bà con dùng trị bá chứng hết sức hay mà hơn cay, điều đáng. Có bán khắp cả Đông Dương nơi các chỗ bán thuốc các gare xe điều có tiệm thuốc bắc tiệm Bazar đều có bán Giá mỗi ve 0p.10. Do nơi tiệm Nguyễn thị Kính chợ mới Sàigon.

Cô ôi răng nhớ... nhớ hoài đừng quên?

Khi con cô đau bụng, nóng lạnh cảm có muốn cho em được mau mạnh cô hãy nhớ... nhớ hoài đừng quên... Rằng cho em uống thuốc Ban (Chí Linh) là một thứ thuốc hết sức hay. Đã cứu được nghìn trẻ em bị chứng đau bụng nóng lạnh ít đi buồn bã đồ mà bỏi trắng khóc đêm. Bịnh nặng lâm uống nội trong ba gói. Bịnh nhẹ một gói đã hết chứng bụng thông cho lại lại.

Có bán khắp cả Đông-Pháp. Các gare xe điều, tiệm Bazar tiệm thuốc bắc và tiệm cô Nguyễn thị Kính chợ mới Sa'gon. Muốn sỉ lẻ nhiều đơ coi Nguyễn văn Lượng, Directeur pharmacie Nguyễn văn Phú boîte postale N° 66 Saigon giá mỗi gói 0$12. (1167)

Thiệt hay giả

Vì giấy thuốc SƯU ĐỘC BẢO ĐƯỜNG HOÀN hiệu ÔNG TIÊN gần trị các chứng bịnh chóng thời thác hay xi dùng cũng đức bịnh bán chạy một cách mạnh mẽ kẻ ấy đem lòng ghanh ghét nói với nhiều người rằng thức thuốc của ông Trần văn Kỳ ở Marseille khen tặng thuốc Sưu độc hiệu Ông Tiên đó nhà thuốc tâm giả, cho rằng bên Pháp không thuốc nào hay trị bịnh phong tình hay sao. Vậy nhà thuốc xin cảnh cáo liệt quí vị và người ở trong Marseille và cả récépissé gởi thuốc ở nơi đó đều phải cho kẻ ấy biết thiệt hay giả và chớ để ý biết luôn rằng : nhà thuốc ông tiên đã làm ăn cam đoan với thân chủ

RÈGLEMENT DE COMPTE
d'un envoi contre remboursement

Le destinataire a pris livraison ou a refusé de prendre livraison (1) de l'envoi auquel étant jointe la présente déclaration

Le montant de l'encaissement soit _____ est représenté, sous déduction de frais ci-après détaillés, par ce mandat postal ou télegraphique (1) ci-inclus

Droit d'encaissement.
Taxe télegraphique
Droit de commission
Mandat (1) (postal n° / télegraphique n°)

Total égal _____ de l'encaissement

Timbre-poste

RECOUVREMENTS MARSEILLE 26-4-34

RÉCÉPISSÉ

Remboursement au département

Nom et adresse du destinataire

Bureau

Nature de l'objet
Valeur déclarée
Remboursement
Poids

Ports et frais payés au département de l'origine

Ports et frais payés au bureau de destination

Signature du destinataire

Signature du receveur

Cachet du bureau

Cachet du destinataire

Cachet du bureau

Cachet du bureau

Cachet du bureau

HIEP - THINH
N° 29 Aviateur Roland Garros
SAIGON
Sửa và sơn xe máy rất khéo có lãnh đồ xi ken và sửa máy hắt máy đánh chữ và bán đồ phụ tùng xe máy làm kỹ lưỡng tính giá rẻ hơn các nơi
Chấm hơn kính cáo

PHỤ TRƯƠNG
0.5 đồng
Thể Thao
Ngày 23 Octobre 1934

CÁC GÁNH HÁT NÊN CHÚ Ý
Rạp hát « THÀNH XƯƠNG » đường Barème số 121 của ông Huyền Cân cho mướn mỗi đêm thường thì 30 $ 00, còn đêm thứ bảy 40 $00
HÁT BỘ ANNAM
Ngày thường 30 $00 Ngày thứ bảy 40 $ 00
Kiều quí ông quí cô có cần dùng xin đến nơi số 14, đường Lacotte như quí vị mướn trọn tháng thì rẻ hơn.

NHƠN CÔ CHUYỂN ĐỘI CUMBERLAND GHÉ SAIGON

THỬ NÓI VỀ HỘI TUYỂN

Của Ph. L.

Hai tháng nửa chiến hạm Cumberland ghé Saigon. Hai tháng nửa, chúng ta đã được chọn trăng với một đội túc cầu sanh trường nơi có tiếng là thế giới túc cầu giới.

Mặc dầu đội banh ấy vẻ danh về một quốc tế, chúng ta cũng sẽ được cái danh dự là đụng độ với một đấu tốc đã từng giữ ngôi bá chủ hoàn cầu.

Mặc dầu chúng ta sẽ bị bại — hay thắng không chừng — trước mũi giáy của « ủy binh Anh quốc, mà cái lãnh hưởng nghệ thuật cao cường của anh hùng nơi đảo quốc đối với ta không phải nhỏ.

Nhưng đứng trước cái cơ hội sẽ được thưởng thức tài hay của ngoại quốc, chẳng hay Tổng cuộc xử ta đã có dự định gì chưa? Hay đợi đến giờ khai binh, rồi nổi trống phất cờ kéo ra chiến trường một đội binh ô hợp rút ở hội A mộ chăng hội B một tướng đã làm trò cười cho ngoại quốc.

Không! trình độ banh tròn xử ta bây giờ đã khác hẳn với mấy năm về trước, không nên chọn lựa một cách bất cập mà sẽ thành hội tuyển A, hội tuyển B cho đến hội tuyển C để rước lấy tiếng cười chế trong tức mình có nhiều hội có thể đồng dương một mình dư cmà giữ tiếng cho quê hương.

Hội tuyển! nói đến hội tuyển bỗ buồn cười. Hội tuyển có trách nhiệm lớn lao quang hệ cho quê hương cho nòi giống, mà đường như ở xứ ta, hội tuyển không xứng đáng với danh hiệu chút nào. Phải chăng lại cái bất tài của chiến tướng được tuyển, hay tại sự sai lầm trong sự chọn lựa. Hai cái thành kiến trên đây có nhiều điệp đã quá cho ta thấy không được đồng. Vì các nhà có trách nhiệm tuyển chọn rất lọc lựa từng chiến tướng nếu không phải những tay rường cột của một hội nào, thì làm sao được đem tên vô hội tuyển. Nhưng tiếc thay! nếu sức mạnh tài cao đã công thành phá lũy một cách dễ dàng, thì nơi Ô giang Bà vương không đến chân đường phải giao đầu cho đinh trưởng!

Thử dòm lại quảng đường đã qua, từ T.C.T.T.A. còn sống đến nay, những hội tuyển mà trong ấy có những tay đã từng nổi danh trong hội riêng của mình là chạy hay, lừa giỏi, đá mạnh v v..., những hội tuyển ấy đã có thắng hội ngoại quốc nào chưa? Tôi tưởng tại đâu có cũng ít lắm.

Thế nên hội tuyển đâu có rỗng những cặp giò như của Thơ, như của Lăng — hay nói rộng ra rỗng là cặp giò của Lý Huê Đường — mà thiếu chiến lược toàn đội, ý tứ không quen nhau, thì cũng chỉ đạp càng đá bậy như những hội tuyển A, B, C của T.C.T.T.A. lỗi trước.

Ngày giờ nầy không nên để một đội banh thiếu phương pháp khoa học biểu diễn trên sân, nhứt là trước mặt địch thủ ngoại quốc.

Vậy trong bốn tháng sẽ đến trong tháng Décembre tới đây, nếu đại biểu xứ mình là một hội tuyển thì ngay bây giờ nên chọn chiến tướng rồi tổ chức rài trên cho được lần đi.

Có một hội tuyển đỡ thà không có còn hơn. Công chúng Saigon rất ước ao được xem hội tuyển được tới đây đến tháng Décembre ít ra cũng 4,5 lần các hội ở đây hoặc ở Namvang.

Được vậy đến ngày lâm trận sẽ có một số đông khán giả lâm hậu thuẫn mà cổ vỗ hoàng nghinh từng quả banh từng miếng đội đầu; thì trên bãi cỏ xanh, đầu ta không để bẹp được toàn binh Hồng mao, chớ cũng đương cự một cách mãnh lực siêu quần mà chiếm một thiếng anh hùng ca ở trước một toàn quân kinh lắm.

Những tin thể thao xa gần trong tuần lễ vừa qua

Thứ hai 15 Octobre

Tennis. — Pháp quốc với Anh quốc gặp nhau trên sân lợp thì có mấy cái kết quả sau nầy:

Austin thắng Boussus 6-2, 6-4, 4-6 và 6-4 Austin và Collins thắng Boussus và Gentien ba sets. Trong cuộc tranh vô địch Queens cạnh thì Boussus thắng Sharpe 4-6, 3-6, 6-3, Borotra thắng Austuin 4-6, 8-6 và 6-4, Go'schmidt thắng Tinkler 2-6, 3-6, 6-4.

Đánh đôi Malfroy-Tinkler thắng Boussus Gentien 6-4, 6-4 Blanchy Ritchie thắng Preble-Ingram 7-5 6-6. Austin-Collins thắng Borotra Bernard 6-3, 6 2.

Xe máy. — Anh vô địch Pháp Constant chạy cau xe máy đầu lập được kỷ lục hoàn cầu 5, 10, 15 và 20 kilô-mết!

Đánh bóng. — Vô sĩ Y Tino Rolands thắng người mọi đa đen là Ange Cliville song chỉ thắng điểm thôi.

Thứ ba 16 Octobre

Đá banh. — Đây là kết quả mấy trận tranh vô địch nhà nghề hôm chúa nhựt rồi bên Pháp: Olympique de Marseille thắng Excelsior 3 0, Sochaux thắng Montpellier 4-0, Fives thắng Stade Rennais 4-1, Red Star thắng Mulhouse 3-1, Racing thắng A.S. Cannes 2-0, R.C. Strasbourg thắng Antibes 6 1 Alès thắng Olympique Lillois 3-1, Sète thắng Nimes 3-1.

Sochaux cầm cân nẩy đầu luôn luôn. Sẽ có trận nầy mà thắng lần thứ nhứt từ khi khỏi cuộc tranh vô địch.

Ở 2è série thì Rouen thắng Valenciennes 4-0, Roubaix thắng Amiens 3-2, C.A.P. và Hispano cầm cân 3-3, Lens thắng Havre A.C. 2-0, Club Français và Tourcoing 1-1, Calais-Caen 1-1, Metz thắng St Servan 4-1.

Thứ tư 17 Octobre

Xe máy. — Anh vô địch toàn cầu là Karl Kaes qua Lille dự cuộc đua ở đó, mới vừa phát chạy đi đến chỗ vẫn thì nhảy xuống mở bóm xe cho xép mà giả rằng bể bóm đặng bỏ đua.

Ai ngờ có người ngồi thấy đưa với Tổng cuộc vạn quốc.

Tennis. — Các báo có đăng thế lệ giải Ung Khoi là giải tranh vô địch từ hội ở Cao miên. Năm ngoái thì Kompoug Cham thắng.

Cuộc tranh giải nầy sẽ khởi sự đầu tháng Décembre.

Thứ năm 18 octobre

Đánh vô. — Trận tranh vô-địch hoàn cầu lượng moyens, thì Martini bước với Carnelo Candel là bạn một thầy với nhau. Lần thứ nhứt hai bạn một thầy mới đánh với nhau mà tranh giải song Candel đã thắng được Scelig và Tunnro thì tự nhiên phải có quyền đánh với Thil.

Khán giả bất bình la - ô nói rằng Thil thắng chớ không phải huề.

Tennis. — Cuộc tranh vô địch Anh quốc sắp lập mở ra bữa nay. Borotra đã đoạt giải đánh đơn năm ngoái thắng Austin trong độ chung kết.

Thứ sáu 19 Octobre

Đánh vô. — Có lin rằng anh vô địch hoàn cầu vẻ năm ta là Jack Torrance định đánh vô vô ở chỗi trong hạng tài tử. Torrance cao lớn người, ở hạng nặng cân.

Xem qua thể - thảo ở tỉnh Bạc-liêu

Trước kia, trong tỉnh Bacliêu lăng xong thể thảo xem ra nào nhiệt lắm. Thành hành nhứt là điệu banh tròn và đánh vợt (tennis) Hội thể thảo Bacliêu nổi và banh tròn thời hội viên có đến số bề trăm chớ chẳng ít. Còn về phần tennis cũng lối bôn chục chiến tướng. Nay đi chỗ nầy mai đi chỗ nọ đó, khi thì mời các hội xa gần qui chơi. Sự giao thiệp trên đàn thể dục thật thú vị quá. Lúc đó, tôi còn nhớ chánh hội trưởng là ông Ly-Souti. Về sau hội tennis cũng nhờ công trình của ông lo cho có đến đánh đờn. (Nhắc đến việc rồi riêng phần của tôi cũng còn nhớ cái công khó lo lắng ngày nọ.)

Mấy năm sau nầy thì xem ra bớt sôi nổi như buổi trước. Tôi rất ngại ngùn quá sức, e có ngày ngưng trệ đi chăng?

Trong tình tệ nầy cũng có nhiều duyên cớ: lẽ thứ nhứt là vì tiền bạc hiếm - hoi, thứ hai là kém người sánh phận sự, anh em không vì nên thể-dục mà vì cảnhơn cho nên ra chiều buồn bã. Mong rằng từ đây anh em nên khuyến nhủ nhau chung lo việc hữu-ích, đừng vì lẽ nào chia rẽ nhau mà phải bớt cả thể lực đi.

Bộ nầy tôi được trông thấy các anh em chị em hăm mộ chơi thể thảo lắm. Nào là đạp xe máy, chạy bộ, tập lội cũng các điện khác tại nhà. Thường ngày buổi sớm mai anh em hoặc đạp xe, chạy bộ từ bốn giờ đến sáu giờ; buổi chiều cũng có vậy.

Mấy ông mấy thầy cũng siêng về điệu ấy, có lẽ bà và tôi đến ở thao chống đi bộ hông mát. Tôi biết có nhiều người cũng đi được vì chục ngàn thước trở lại, tập hằng bữa nhu vậy, nói cho phải tự các bà các cô bây giờ cũng ít chịu đi xe kéo nữa. Lẽng sống thể thảo trong tỉnh Bacliêu ngày nay thật nên để ý lắm. Trong sao có ngày được mở mang thêm nữa. Con mắt tôi tự trong thấy nhiều gia-đình ngẫu cực ngày tháng lo ăn đã nhọc mệt, song vì hăm mộ thể - thảo cũng noang trang lắm nghĩ cũng thương tình!

Xưa rày có thể đoàn Hướng đạo tiếp dẫn theo nữa, để ai dân nối người tỉnh Bacliêu chẳng chịu thể thảo.

Tôi lại nghe ông Marcel Clairon trang sự tại tỉnh sẽ vui lòng cho cúp (coupe) về phần tennit. Ông cũng là một tay hăm mộ thể thảo, nhứt là tennit. Tuy đã lớn tuổi song rất có công rèn tập, nhờ vậy mà điệu chơi của ông tân phát lắm.

Vậy các tay đánh banh vợt tại tỉnh và chiến tướng quận Giárai, Cầmau, Vinh-châu nên sớm sắm tập dượt hầu có ngày gặp nhau để tranh giải.

Vẽ phần độc chiệt (simple) thì hai tay cổ tăng như: Bảo Đ chẳng dự tranh.

Còn về đánh đôi (double) thì xưa nay cặp B. Đ. vẫn đứng nhau. Nhưng vì một lẽ riêng nên hai người sẽ chọn chiến tướng khác để cùng anh em gặp gỡ cho vui.

Cứ như các duyên cớ trên đây thì trong hai giải thưởng anh em các nơi đã kể đều có hi vọng cả. Lấy sức mà đo, thì tài rất đồng tài, hơn thua chỉ một cái « đờ-riêu » (drive) năm bảy cái vích-mách (smach) vậy mà.

Vui lắm! vui lắm! anh em nên mau đưa đơn vào đi, đừng ngại sự gì mà bỏ qua cơ hội gặp gỡ, thú vị nầy.

Chơi mà! chơi cho biết đó đây; ở nhà mãi mãi ngày nào mới hay? Ăn thua ta cũng quyết, song việc binh gia có thắng có bại lẽ hằng.

Ước ao sao anh em xa gần chẳng phụ tấm lòng của người cho Cúp và tưởng tình hô-hào của kẻ viết bài nầy.

Tôi cũng mong rằng tự nay sắp còn được xem thấy nhiều giải thưởng khác của qui ông hảo tâm vì dường thể-dục.

Thôi cũng mong rằng hoặc dịp tốt tôi sẽ xin mạng phép bàn thêm về các đăng thể thao của Nam-giới và Thục-nữ.

HUÊ-LONG

Thơ tín

Đáp một bạn độc-giả

1° Tranh vô địch Nam-kỳ mà không tranh vô địch Việt-Nam là vì xứ mình với Trung Bắc chưa có tổng cuộc nào, bắt câu thể thao nào, mà điều đình chung được. Tự như đá banh có thể nào tranh vô địch Việt - Nam được vì tổn phí một cuộc tranh giải như vậy ra vô nhiều lắn biết bao nhiêu mà kể. Ten nít gần có, vì dễ hơn. Ít hơn, song có chuyện lôi thôi ở tổng cuộc mình nên Annam không thèm dự nữa. Đánh vô xứ nầy chẳng có quí cũ trật tự gì cả. Xe máy thì chưa có điệp đua với nhau. Chỉ có pingpong là chỉ có cuộc tranh giải Đông-Dương mà Tàu đã thắng lố.

2° Vô đài Mayer hết đánh vì mùa mưa. Hễ mùa nắng trở lại thì tổng cuộc tổ chức lại.

* * *

Xin cho hay rằng những thơ từ chi gởi cho Kim-Lang cứ để ngay ở địa chỉ nầy: 25 đường Aviateur Garros Saigon, chớ đưng gởi lại báo quán.

Tính êm với nhau

Cứ theo lời của một bạn đồng nghiệp ở đây thì gần Saigon có một hội nọ tổ chức một cuộc tranh giải đá đi đến bộ chung kết bộ hội kia nhường lại cho mình.

Bên Mỹ quốc có một chuyện là hơn nữa. Một thành kia ở gần mé biển có cuộc tranh giải tennit. Hai hội đi tới độ chung kết đều ở xa nên đánh thì trễ giờ xe lửa nên họ đồng lòng nhau không ăn thua bắt thăm, ai may được thì lãnh giải.

Tướng nhỏ hơn hề bên Pháp

Trong mấy hội nhà nghề ire série bây giờ của Pháp, tướng lại chỉ có Kurt Keller của hội R. C. Strasbourg là nhỏ hơn hết. Hội Strasbourg bây giờ là một hội giỏi bên Pháp mà Kurt Keller là tiền đạo trung ương hội đó, chỉ có 15 tuổi. Song anh ta cân nặng 70 kilô và lẹ làm lắm.

Đầu mùa đến bây giờ đã lập nhiều cuộc trận cho hội R. C. Strasbourg.

Một tiền tướng thể cho Duhart

Tiền đạo trung-ương của hội lại bên Uruguay là Duhart đi qua bên Pháp đã rồi thì Tổng-cuộc xử đã lại lựa một tướng hiếu niên là Borjas vào chiếm chỗ trượng nhiệm ấy.

Nói cho đúng thì Borjas không phải là không tên tuổi gì vì chính anh ta đã theo bọn đại biểu Uruguay mà qua Amsterdam độ nọ. Song từ sau có Duhart nổi lên thì Borjas lại mất chỗ. Anh ta còn nhỏ tuổi lắm chỉ mới hai mươi nên không lo sợ gì mà không có ngày đoạt chỗ của mình lại được.

Quả thật vậy. Borjas lấy giờ trở về đá hội bài biểu lại.

BANH ĐÁ

Saigon thắng Bangkok xa lắm, Giadinh thắng Victoria

Người Annam đi coi trận banh đài nầy đông là vì họ nghe làm quảng-cáo nhiều biết rằng có năm như vậy bội Bangkok mới qua đã một lần.

Cái nữa cũng có trận Giadinh-Victoria đã đấu. Đó cũng là mối cách hay dẫn người Annam đi xem đá banh đài.

* * *

Về trận Saigon Bangkok, những ai đã mở mắt trông đợi cũng đều thất vọng vì Bangkok đã đỡ hơn Saigon nhiều mà cái tỷ số 22-0 đó cũng chưa chỉ rõ sự cách xa của hai bên đâu. Chúng tôi chắc rằng không cần phải tuyển hội Saigon làm vì, một hội Stade Militaire và hai Nam-kỳ năm nay cũng đã thắng, hoặc là hội Stella cũng được.

Vì cứ ngó vô hàng ngũ của hai bên thì thấy bên Saigon trên tiền đạo mà người anh kêu là « pack » mạnh hơn, mỗi lần làm mêlée là mỗi lần có banh cho Tursan chiếm chỗ demi d'ouverture đũ ngày giờ giao banh cho các bạn của mình.

Rồi đến trong khi liện «touches» vẫn hay là đôi gì cũng vậy, Saigon cũng có phần hơn. Đến như lứa banh dưới chơi là chuyện phải làm trên một cái sân rộng, banh nảng, những người Anh lâu nay là có tiếng chơi về cách đá mà cũng rất tầm thường.

Tóm lại trong khoản nào thì người Anh cũng thấy kém hơn vậy nên có đi coi thấy cái tỷ số nặng nề kia cũng không lấy gì lạm lạ.

Trọn cả é-kip của Anh có người Xiêm đứng 2/3 centre là hay hơn hết nhờ người đó mà é-kip ở Bangkok nhiều lần cộng kích tướng đấu đã cứu banh từng được song hoặc gì mấy người Anh kia làm mất nhiều co-bội nên hội Bangkok chỉ mang con 0 mà về Xiêm quốc sớm mai nầy.

Hậu tập của Anh là Nicholson cũng hay lắm nếu không thì é kip của Bangkok còn thua nặng hơn nữa kia, chớ không phải đâu chỉ có 22 điểm đó.

Bên hội Saigon lập công mấy essais đó là Mégy, Le Marrec, Fernandez Rivière và Danet còn đã transformer thì Cartier được hai lần còn mấy lần kia hỏng cả.

Đá hay hơn hết có Tursan, Laplaud Fernandez. Song toàn hội không có người nào đỡ, nhứt là cả hàng trois quarts lợi hại lắm. Bảy là hàng ngũ hai bên trong trận nầy:

BANGKOK (áo trắng)

Hart, Barnes (Cap), Jackson, Cook, Prayad (o), Gilchrest, Silverthorn, Houldey, Nicholson, Perkins (m), Haynes, Chand, Duncan, Vint, Brysdale.

SAIGON (Áo đỏ)

Rivière, Téai, Mégy, Fernandez, Scotto, Tursan (o. cap), Gruify, Maury, Laplaud, Cartier, Lacaul (m), Personnié, Coquet, Danel, Le Marrec.

Trong tài trận nầy là Stiembled. Cách giám cuộc công bình không có lầm gì ai bất bình.

(*Coi qua trương 4*)

CHU. ỆN NGÂN THỂ THAO

TẠI SAO TÔI BỎ DÁ BANH?

Của VĂN DU

...Mười hai giờ đêm rồi tôi vẫn còn ngồi cặm cụi viết một bức thơ để đăng lên mặt tờ báo nầy trả lời chung cho các bạn quen biết đã có lòng tốt vì thể-thảo, vì tôi, mà có một câu hỏi: Tại sao bạn bỏ đá banh? Phải, chỉ có một câu hỏi, một câu hỏi ấy thôi. Nhưng sao tôi lại chẳng chịu trả lời liền cho mấy bạn ấy ngay hồi sớm? Học chăng tôi đã nghĩ cái buổi ban mai của mùa Hạ nó nóng bức lắm và không tiện cho tôi ngồi an một chỗ để ôn lại cả cái mẩu đầy đi-vang rất buồn bực của tôi rồi mượn bút-mực gọt từ câu văn mà tôi phải chờ đến cái lúc giờ khuya thanh vắng nầy cũng nên. Phải, phải lắm! cũng như người ta có tâm sự thường hay than thở với thân thế, tôi hôm nay cho đặng trả lời với các bạn quen, cho đặng trả lời một câu hỏi của các bạn ấy là một câu chuyện rất phiền phức cho tôi và rất muốn giấu lỗ quên đi, tôi muốn từ nan và không trả lời với các bạn ấy, nhưng cũng khó cho tôi từ hẳn bọn họ vì lẽm lẽy là tôi phải lỗi với họ tôi không muốn.

Thế! là đã 12 giờ đêm rồi mà tôi vẫn còn cầm cui ngồi mượn bút mực trả lời cho họ như tôi sắp kể đây:

Còn nhớ vào năm thứ nhứt (1ère année) của tôi ở Cao đẳng tiểu học Cantho, thì tôi đã có banh tiếng trên sân banh của nhà trường rồi. Nhưng cái danh tiếng ấy với tôi, tôi chẳng bao giờ chịu nhìn nhận rằng có ngày kia tôi sẽ trở nên một cầu thủ có tiếng.

Tôi nhớ vào năm thứ nhứt (1ère année) của tôi ở Cao đẳng tiểu học Cantho, thì tôi đã có banh tiếng trên sân banh của nhà trường rồi. Nhưng cái danh tiếng ấy với tôi, tôi chẳng bao giờ chịu nhìn nhận rằng có ngày kia tôi sẽ trở nên một cầu thủ có tiếng.

Tôi ra ngồi ngoài nghỉ bấy giờ trên hàng tiền đạo thì có chiu lớn xớn vì người khác vào thay tôi chạy không ăn ý với bốn anh kia nên kết cuộc của trận nầy bội chúng tôi đành chịu thua hội của người bàng cái tỷ số 1 à 0.

Thế là tôi bảo hại có bạn tôi phải thua cá 50$ rồi có giận tôi. Mà trời ơi! nào tôi có hay có đánh cá với ai đâu. Giờ nhân hội banh của tôi thua người tôi mới biết việc hành động của có, việc của có sớt sáng khuyên tôi lập dượt hôm nọ đó nó không có một cái bằng cớ gì để chứng chắc cho lắm lòng vàng đã của có đối với tôi cả. Mà trái lại có lẽ có đã xem rồi tôi lắm. Có khinh dể tôi, có cảm tôi như một con ngựa trên trường đua, mà có là người đánh cả. Thế là bắt đầu từ hôm tôi rất được lòng đa của có bạn tôi, tôi xin thề phải xa lánh có. Tôi xa lánh có đã đành, mà một khi tôi đã lỡ lầm rồi tôi cũng phải chén cả cái tình đời đã đổi.

Một việc sau trận banh hôm nọ tôi phải nằm lịnh và không được chủ hội cho đến mới đồng xu thuốc tôi lấy làm khó chịu lắm. Và cũng vì bao nhiêu chuyện rắt khó chịu nầy mà khi tôi lanh bình rồi tôi xin thề sẽ ấn bỏ sân banh. Nghĩa là tôi quyết từ đó, không thèm đá banh nữa!

Saigon, Mai 1934

(*Một đoạn ở trong tập ký ức của tôi*)

VĂN DU

Nhà nghề hay là tài tử?

Nhà vô-địch hoàn cầu Fred Perry mộ năm nghỉ đánh vợt chứng hai tháng thì mà còn ở hạng tài tử. Người Pháp hồi trước có Cochet đi vân du hải-ngoại, ghé Saigon đấy lượm tiền cũng no, vậy mà cũng còn là tài tử đi giữ giải cho Pháp mấy năm.

Xứ mình Chim viết thơ xin tiền thiệt hại để lại nhà cho vợ con đặng đi Sác. Tổng-cuộc ở đây khép vô hạng nhà nghề.

Chim với Tổng-cuộc thì hành như Chim ít nhà nghề hơn.

TRUYỆN THUYẾT CỦA DƯỢC-NHÀ-NAM SỐ 94

BÁO THÙ SÂU ĐỘC!

CỦA ĐÀO-PHÚNG-DU (TÂN-AN)

Bà Đốc phủ và bà phủ cũng ứa lợy. Một chập sau, Huế-Đào đứng dậy mặt mày đỏ sắc, thốt lớn rằng : con tôi năm nay hãm lay đã đặng hai mươi tuổi ; nó lớn lắc, nó nghèo nàn bà người hèn đáp bằn hỏi, tôi chắc nó còn sống nên mà mang quên đặng. Hoàng-Oanh đã giết Thuân-Phong, tôi đang đang, chớ bắt con tôi, cho nó vô tù mà phải chịu cảnh kiếp đọa đày, tôi không thể quên đặng. Hoàng-Oanh là một tên sát nhơn mà tôi còn sống rốt ngày nào thì tôi oán ghét chàng ngày nấy. Hoàng-Oanh đã về tới Saigon ; đi và chi phủ hay thuật lại cho chồng nghe rằng : tôi hôm nay thương nhớ con lắm đến sái nhơn, tôm cùng bà nàng nghèo cực nào biết con tôi ở đâu, dắc tôi tới gặp nó thì tôi lam vợ của tên đó liền. Còn phần Hoàng-Oanh, tôi xin nói lớn rằng : tôi không thể quên tên tuổi của đứa khốn kiếp đưn sát nhơn đứa hèn nhất đó đặng.

Huế-Đào vừa dứt lời liền nghe bên phòng kế Phủ Phát chàn Hoàng-Oanh, Huế-Đào lấy khăn lau nước mắt, rồi đứng dậy, vừa đi vừa nói rằng : Con tôi đã đi rồi, mà tôi cũng phải đi đây, xin bà phủ ra kêu xe về liền.

XV. Thân lương tâm

Hoàng-Oanh đã về tới Saigon, đi và chi phủ hay thuật lại cho chồng nghe rằng : tôi hôm nay thương nhớ con lắm đến sái nhơn, tôm cùng bà nàng nghèo cực nào biết con tôi ở đâu, dắc tôi tới gặp nó thì tôi lam vợ của tên đó liền. Còn phần Hoàng-Oanh, tôi xin nói lớn rằng : tôi không thể quên tên tuổi của đứa khốn kiếp đưn sát nhơn đứa hèn nhất đó đặng.

Huế-Đào vừa dứt lời liền nghe bên phòng kế Phủ Phát chàn Hoàng-Oanh, Huế-Đào lấy khăn lau nước mắt, rồi đứng dậy, vừa đi vừa nói rằng : Con tôi đã đi rồi, mà tôi cũng phải đi đây, xin bà phủ ra kêu xe về liền.

XV. Thân lương tâm

Hoàng-Oanh đã về tới Saigon, đi và chi phủ hay thuật lại cho chồng nghe một câu chuyện rất là đau lòng của hồi con, đi không biết nói chi với con hay gì, bơi à con cũng hết sức thương nhớ rồi tốt hơn hôm nay bây lắm lam sao mà chuộc lại cái hanh phúc xưa đi chắc con sẽ đủ nghi cường nghị lực mà quên một phút lỗi lầm của vợ con. Con ôi, trong đời không phải ngày đại mới lỗi lầm mà muốn mới lỗi lầm. Một người dại, như con, như Huế-Đào có học thức, kiến thức rộng song chưng tới cuộc rối đời khi cũng không biết, tính sao. Bà cô thương hại cho ai kia thất Đi không khỏi trách con ; vợ con bà là nương chà, liều bỏ, lẽ con đi lỗ mặt luôn mà chế chớ nó sau fi nó ; có con nó vững lòng mà khán cự đến cùng. Thôi chẳng nên bề qua chuyện cũ. Con ôi, bao nhiêu nước mắt của vợ con bà đã bồi hết những dấu vết cũ sao. Cái cách hành động của con, cái cách trừng trị của con thiệt là tối tự độc ác ; đi cũng không nên ép mích bụng con mà mới đi làm ra. Xưa nay người ta phát người lần bà mất nết, chớ ai mà phân tâm với mọi người nên, rồi con đi cho đến đó, khốc bà cho đành?

Hoàng-Oanh cái đầu đặp nhỏ nhỏ rằng : thôi, tôi nghiệp mà đi ; muốn sự cũng tại vợ con gây ra ; đi cũng biết lòng con thương vợ đến bao nhiêu, vì bao nhiêu thì sự uất ức trong trẻ thù cũng bấy nhiêu, có khi còn nhiều hơn thế nữa. Đi đuy biết có mặt mặt con tâm sự con, đi đâu có trông nhà trái cửa nên ? Mười chín năm nay con bơ vơ nơi xứ người, đôi khi nghĩ lại chuyện con lam cũng lam bất nhân ; con tiếc trước mặt vợ con cũng con sẽ lam cho nó phải đớn đau khốn hại ; con rứt nửa ruột của nó, con bạnh xé tam cang nó, con giao con nó cho người quen cầm không đặng viết thơ thăm tôi và không đặng nói tới tên nó.

— Tôi nghiệp thay cho đứa con tôi.

Cách sáu năm nay, con bỏi tâm muốn bỏ sách đến về cố, nghĩ chuyện con lam cũng đã bấy nhiêu tân ác rồi, con lần về, không cho ai hay biết hết, con về đi luôn xuống Cà-mâu thì hỏi tử Vu đã chết, vợ tử Vu lấy điền, nhà cửa đã về tay chủ khác, vợ tử Vu cũng đứa nhỏ không biết đi đâu.

Bà Tường Văn thở dài Hoàng Oanh tiếp : vợ tử Vu cũng hai đứa bé biệt tích, tôi không dám về gặp Huế-Đào, tôi lên Saigon cây vai người bạn quen là ông chủ bút tờ Dân báo và ông thầy thuốc Tị cho người đi là in tức đâm. Tôi đáp tàu sang Pháp và ở ấy nhân nay chưa được tin lành. Thân ôi lẽ trời khó tránh, ai đã không lấy lòng sống hiền mà đùng người lầm lỗi. tôi lại vậy bừa rừa vô cớ, hôm nay thân lương âm tôi hành phạt tôi mỗi phút mỗi giờ ; tôi đau khổ đến đều chỉ có chữ giờ cuối cùng thôi.

Bà Tường Văn hỏi : bây giờ con tính ở mà về đó.

Con cũng không biết chắc được. Có lẽ là về thương con gần lành ngừa nơi khó chịu nên cầu đường lấy dao rạc khoét ra. Con đã gần quên Huế Đào, nay lại phải về cho thấy mặt người xưa, người mà con thương một cách nồng nàn, mặt cách sỉ mê, người ma lam cho tôi con hư hỏng.

Nhiều đêm trên lầu nơi đất khách con ngồi mông về cố thổ bỗi tưởng lại cái tình xưa, lòng con như nung như đốt, bức rức nhớ thương, oán hận đến đều, con muốn nhảy xuống lầu hủy mình cho rồi nợ thế. Xét ra con ấy là cao sang vinh diệu không ai bằng mà sự yêu thêm yên trị gánh phúc không bằng một tôn ta mày, một đứa cu li xe. Hôm nay con về chưa ăt la con sẽ tính chi chắc nay mai cũng phải đáo tên sang Pháp ra. (Còn nữa).

Mua màu kẻo hết

ĐÃ CÓ

CATALOGUE MỚI

về các kiểu giầy FANTAISIE của quý ông, và các kiểu giầy KIM THỜI của quí bà, quí cô.

Nên biên ngay thơ về lấy.

Buôn trừ 15 % Lẻ trừ 5 %

Yên ngựa toàn bộ da tây hạng nhứt chỉ có 16 $ 00.

PHONG - TAI

43

RUE DES PIPES HANOI

(1127)

Thuốc hút không khô cổ, mùi thơm giá thật rẻ

Cie INDOCHINOISE DES TABAC

17 Bd Kitchener SAIGON

Thuốc điếu hiệu TAM KỲ

BÁNH DÀI

Saigon thắng Bangkok xa lắm, Giadinh thắng Victoria

(Tiếp theo trương 8)

GIADINH-VICTORIA

Trên Giadinh Victoria một lần nữa cũng không tránh khỏi chuyện tôi thối đánh lộn, nhau mà là nhứt là có mấy người Anh ở xem mình đá.

Kết quả Giadinh thắng Victoria 3-1, song sự thắng đó thì ai cũng biết trước được khi đọc và hàng ngũ của Victoria. Thắng không có Nguyễn mà thì thành lại là người mới tập. Bên Giadinh lại có Nguyễn giúp. Bên là hàng ngũ hai bên.

VICTORIA

Sửu

Be, Phủ

Đinh, Hưng, Huê

Văn, Lăng, Marty, Bông, Tiến

GIADINH

Coln, Đức, Nguyễn, Thông, Ngọc

Châm, Lâm, Được

Bên, Thơ

Tính

Giadinh đã bắt vô bàn đầu nhờ công của Thông. Khi ấy thì Huế bên Victoria mới vừa bị lãnh ra ngoài phía dưới của Victoria đang lên xôi tăn ngăn không được vô thua cũng phải.

Tối đó thì Văn gỡ lại được cho Victoria nữa giờ sau nhưng hai bên nữa của Đốc và Coln làm cho Victoria phải thua 3-1. Victoria lúc đó thì Phố bị bính ra ngoài. Đinh vô đứng tiếp ứng trung trường để hai bên cho Chương với Thanh rất yếu nên hàng tiền đao Giadinh mới lăn xuống như nước lở bờ.

Hưng và Ngọc đánh lộn nhau, trong tài đuổi hết ra sân, không có chuyện lộn xộn khác vì khán-giả không dự vào nên mau êm lắm. Song cuộc tôi chỉ tiếc một đều là hai bên là bạn lớn của Annam ở đây mà lần đá là mỗi ấ Tim lương xấu.

Victoria tuần rồi đã với Royal phải đam liệp trong và cho đủ và phải chính đón hàng nữa lại, chứ đã ở kịp đó là phải thua ngay.

Hai bức thơ

Saigon, le 16 Juillet 1934

(16 thang sáu năm Giáp-Tuất)

Ông chủ nhà thuốc

VẠN-AN-ĐƯỜNG

38, đường Douaumont, SAIGON

Kính ông,

Chúng tôi có nhận được hai môn thuốc :

1° — Thuốc hồi sắc vàng,

2° — Thuốc tiêu ban thổi-nhiệt

3° — Thuốc ho con nít,

của ông có lòng tốt gửi cho chúng tôi dùng thử, các hiệu khác đều có remise 20 %.

Nên nhiều dịp nầy đến mua, bỏ qua rất uổng.

NHUẬN-HÒA-ĐƯỜNG

Nhà « Trà Bắc »

Số 26, đường Thôp-Mươi, Cholon mới.

Nay kính

TAM-ÔNG-MIÊU

Đang mại cho Trà-Tr. không có

Kính,

Thâm ông và qui quyến đặng vạn ấy như ý.

Nguyễn tôi có một thằng - cháu mới ba tuổi mà nó ho cả ngày và đêm như vậy gần 5 6 ngày tôi cho nó uống đủ thứ thuốc tây có, nam-có, tàu có, mà vẫn như không. Một hôm tôi đi chùa Minh lý cúng lễ gặp ông bạn tôi là M. Hiếm tôi bèn đem sự thằng cháu tôi nó ho vậy vậy, ông bạn tôi liền chỉ cho tôi rằng tại chưa có thứ THUỐC HỒ SẮC VÀNG của ông gởi đặng cho không hàm phước. Tôi đã ý nên khi về xin lấy gói cho cháu tôi nó uống. Trong một gói thấy giảm bớt còn ba, tôi cho tiếp luôn thì thiệt là một thứ thuốc hiệu nghiệm là thường. Uống luôn ba gói thì hết bịnh. Thiết là một thứ thuốc bí-truyền cứu người một cách rất thần hiệu. Vậy nên tôi xin trân trọng vài hàng ký là sở lòng hoài vọng công ông báo chí rất hợp thời nghi và hết lòng kính phục và xin giới thiệu với ai là người có con mà phải bịnh như trên đây nên mua mà đùng thì thấy hiệu nghiệm rõ ràng. 1215

H. VANG

Employé de commerce à Govap Giadinh

DỊP MAY ÍT CÓ TRONG LÚC KINH-TẾ KHỦNG-HOẢNG

BÁN MỘT TẶNG MỘT

潤和堂藥房

Với ơn hộ cố của phần đông chư tôn có lòng cảm các thứ thuốc của bổn đường, vì biết thuốc của bổn đường lựa rõng các thứ điệu dược và bào chế rất kỹ càng nên bổn đường định giảm giá trong hai tháng mà thôi, kể từ ngày 20 tháng bảy đến 20 tháng chín Annam gọi là đáp ơn hộ cố.

Thuốc của bổn đường nhãn « THÁI BẠT » thì bán một tặng thêm một, các hiệu khác đều có remise 20 %.

Nên nhiều dịp nầy đến mua, bỏ qua rất uổng.

NHUẬN-HÒA-ĐƯỜNG

Nhà « Trà Bắc »

Số 26, đường Thôp-Mươi, Cholon mới.

HỌC CẦM BÁNH XE HƠI

Mau giỏi—Thi mau

Giá rẻ hơn các nơi

TRƯỜNG XE HƠI

95 bis, Đường LAGRANDIÈRE — SAIGON

TRỊNH-HƯNG-NGẪU

Chủ trường kính cáo

«TRƯỜNG CỦA TRỊNH-HƯNG-NGẪU TỐT VÀ DẠY GIỎI HƠN HẾT» LỜI KHAI CỦA ÔNG CHÁNH SỞ XÉT XE HƠI TOÀ.

HỌC TRÒ LỤC-TỈNH CÓ NƠI ĂN Ở TẠI TRƯỜNG

MỘT SỰ GIÚP VUI

Hiệu XƯƠNG-MẬU số 33-35, đường Sanh-Hoa, Cholon, làm đại lý độc quyền bột VỊ-MẬU, ở bên Shanghai chế ra, để nêm các món đồ ăn chay và ăn mặn rất ngon và bổ, xin cho bà con hay rằng : từ rầy sắp tới, trong mỗi cái hộp bột VỊ-MẬU thiết hay là ve, đều có bỏ một miếng giấy thưởng, (ăn bột hết mới thấy) nếu vì nào có được 12 miếng giấy thưởng, đem lại đổi lấy một hộp hay là một ve bột VỊ-MẬU, tùy theo giấy thưởng.

Bột nầy có để bán khắp hạ kỳ, mấy tiệm chạp phố đều có bán, muốn đổi lấy hộp bột VỊ-MẬU, mua đâu cứ đổi đó.

Có mua xin chú-ý nhìn cho kỹ cái nhãn BÔNG-SEN ở trên cái nắp hộp.

Nhà buôn XƯƠNG-MẬU

(1168) Số 33-35, đường Sanh Hóa, Cholon

Mười năm danh tiếng !

Trừ tê? Bổ huyết? Giải lao? Giải bàn tán ?

1) Thân hiệu tê-bại hoàn chữa trị các chứng tê bại phong thấp nhức mỏi bắc-xu hiệu phó thông bố mọi rất thần hiệu. Mỗi hộp giá 1$20

2) Điều-kinh bạch-đái-hoàn là thuốc bổ huyết điều kinh và trừ BẠCH ĐÁI HẠ, đàn bà bị rất xây xẩm đến trừ được hết, nâng vào thì bổ huyết điều kinh ăn ngủ đặng khỏe mạnh : Mỗi hộp giá 1$00.

3) Si-lao bổ-tăng-hoàn là thuốc bổ lao, qui ông qui thầy qui vị gần sự qui học sinh hoặc làm việc mệt mỏi lo tính nhiều rất hiệu nghiệm bổ phổi trừ ho lao giải trừ nóng là thuốc bổ lao thành được : Mỗi hộp giá 1$00

4) Thanh-nhiệt giải-bàn tán trị các chứng bàn chẩn nội nhiệt bịnh nóng đa vàng (con nít ốm mà bụng bàn trắng bàn, đỏ hoặc cam tích bụng lớn con nít các chứng nguy cấp đều trị được tốt đã, 12 hoàn : 1$00

Ở xa muốn mua thuốc thì hãy mua đại thì đã ngay !

Monsieur TRƯƠNG-Hữu-Đ

Directeur TẠO-NHƠN-ĐƯỜNG

N° 298 rue de Marché N° 298

GOVAP (Giadinh)

Mandat gởi trước 0$05 chiếu tiền gởi. Các nhà đại lý đều quyền.

1° Nguyễn thị Kính, Cho Mới SAIGON.

2° Bùi Huỳnh Tài 87 đường Olier PHNOM-PENH.

3° Lê văn Oanh rạp Trương văn Bền Bazar Phòng Annam DALAT.

4° Võ Bình - Bến Bình - Cap St-Jacques.

DI-SANH-ĐƯỜNG

CÓ LÁ BÙA TRỪ MICROBE

Bịnh ho là bịnh rất nên nguy hiểm bởi con-truyền khiến nó bay vô phổi làm ho Bao đầu trước là ho gió tới chứng đờm, ở âm hao thì thành ho lao, ho đa, siêng khó mà điều trị kẹo nó ra.

Nếu người có bịnh ho kiếm Con Ve để trị nó sẽ bảy ra trong nhảy mất chớ chẳng thuốc chi nó sợ hết Chỉ sợ Con Ve của DI SANH ĐƯỜNG ở đầu đâu đều nghe tiếng khen ngợi. Hiệu Con Ve trừ nhi con truyền nhiễm rất đại tài vậy mà có ho nên kiếm Con Ve đem về để trong nhà như thế có phòng hầu microbe độ mạng không thể nào dám bay vô nhiễm hại con người một cách trở ngại.

Viên lớn 0.20 Viên nhỏ 0.10

Cần đại-lý phải thế chưn 3 ; Vui lòng có lời nhiệm đa nơi DI SANH ĐƯỜNG, 123 de Verdun Saigon (en face du marché de Choden).

Các nhà đại lý :

SAIGON : Gare. Cuniac. Là-khoa-Tài 59 rue d'Espagne. Huynh Long 125 chợ Saigon. Van sanh Hoà 5 rue Schroeder. A-Lăng Frère rue Pierre Flandin. A-Lăng 61 rue Laregnière ; Trần-minh-Chân 57 rue Nguyễn tấn-Nghiêm (Gânkha). Phan-văn-Giác coiffeur Cho đuổi. Thái-San 271 rue Paul Blanchy (Tânđịnh). Trần-Minh 66 rue Vassoigne (Tânđinh). Tân Phát 123 Bd Albert 1er Dakao.

CAYLAY : Lê-văn-Nhơ Bezheller.

MYTHO : F. Van-vo-Van Quai Gallieni.

(1203)

DƯỠNG-KINH

không đau...

huyết rã không tụ...

huyết bạch ít...

chóng mặt, nhức đầu, đau lưng gần sống ;

Song-Liệu Điều-kinh Bạch-Đái Hoàn

Sẽ đặng :

Kinh nguyệt đều, da mặt tươi tươi, bổ dưỡng sức lực

Một hộp 0$80

VÕ-VĂN-VĂN

Dược phòng Thuđaumột

(Đàn tại Nguyễn-thị-Kính Saigon)

(1224)

Giới thiệu dùm

Nhà thuốc NAM-THẢO-ĐƯỜNG của ý-sĩ Nguyễn-văn-Bâu. ở đường Amiral ROZE số 36 (ngan chùa Bà-Đen) Saigon, có phòng coi mạch cho toa, hoặc cho thuốc trị bịnh như : thương-hàn, cảm-mạo, ban sa các chứng, cũng phụ nữ kinh kỳ biến bịnh phần nhiều, DƯỢC ĐẮC ÁC BỊNH TRỪ, nên thầy chịu cho thuốc. (1009)

Hãy coi chừng khéo lầm đồ giả

Lâng nầy ở Saigon Chợ lớn có nhiều chỗ làm Savon đã chữ Savon de Marseille, đặng nói rằng là Savon Marseille đem qua bán giá thiệt rẻ cho người mua.

Hãng mà mua về đùng lại cho là hơn Savon lắm 8 đây.

Vậy muốn khỏi lầm Savon xấu quí ông qui bà cứ mua Savon Việt Nam chắc nhơn. Giá đã rẻ mà đồ lại mặt tốt và lại giúp lợi cho sống nước. (1198)

Savon Việt-Nam tốt hơn hết

Bồ - phế chỉ khái thủy

Thuốc ho nước thần-hiệu phàm mới ho hay là ho lâu, ho ở, ho rách cổ uống một chai thấy giảm,

THANH-ĐỘC BỔ TÁ HOÀN

Thuốc xổ độc bổ chứng, nóng hoàn thuốc xổ chuyên môn trị nóng nẩy trong ruột, hoặc là sinh bụng no hơi, ăn uống không tiêu trong mình nóng nẩy thì uống thuốc nầy sẽ khoẻ mạnh chẳng phải lầm thường xin thính qui khách lưu ý, cần đã thử thuốc bào chế CAO-ĐƠN-HOÀN TÁN vân. vân.

Xin mời ông-chân qui khách đến thăm tôi mua nhiều lí không luận bổn hiệu cần ơn.

Xin nhìn cho kỹ nhãn CON ÔNG mới khỏi lầm thuốc giả.

Gia Bửu-Đường dược phòng

152 rue Cây Mai Cholon

BỔ-HUYẾT TỰ-LAI-TINH

là thứ thuốc bổ tinh huyết Ăn không ngon, ngủ không được, trong mình mỏi mệt, đờn bà kinh nguyệt không đều, uống thuốc nầy rất hiệu nghiệm.

Ve lớn.... 2$00—Ve nhỏ.... 1$20

BỔ-PHẾ CHỈ-KHÁI-LỘ

Chuyên trị các chứng ho, bổi hiệu giả trả, đờn bà có thai đều đùng được. Ba phát bà trung, tiếng đồn khắp nơi.

Mỗi ve.... 0$40

Xin nhớ nhìn hiệu-kiểu hồ-lô mới là thứ thiệt. Có để bán khắp cả Nam-kỳ, Cao-miên và Lào

THÁI-NGUƠN-ĐƯỜNG DƯỢC-PHÒNG

77, Boulevard Gaudot, Cholon

(1164)

MUA CỦA THIỆT NGUYỄN-VĂN-TRI MỚI CHẮC ĐƯỢC THỨ THIỆT

Hy vọng ở đám hạnh niên nhà ta

Thanh niên, thanh niên là hy vọng của nước nhà, thanh niên là nền móng của xã hội, cần nhà nghĩ rất hùng hồn giản-dị, nhưng mà thế nhân lại quên thế nên của nhà ta sao ?

Trong mười đứa đã viết mảnh giấy mang bịnh ban nóng lạnh ăn uột khô nước, cùng ở chứng đau bao trị không dứt cần, hoặc thọ bẩm khí tuyết chứng cổ bịnh mà phải xanh xao lâu lắm. Thế dợi nay là thời đợi văn minh muốn cho tiến bộ thì phải có tinh thần với vật chất cho được trang kiện mà con người tiến bộ với cái vật chất trang kiện kia ! ai ? cộ phải đoán trẻ em không ?

Vậy người làm cha mẹ biết ? cho con, biết ! lo cho giỏi giỏn hãy dùng thuốc « Sông tiên Hoàn số 7, hiệu Đầu-Rồng mà bổ lực sức lực cho trẻ đã mang những bịnh kể trên đây, thì trong mình trẻ em sẽ được mạnh khoẻ, đứa trẻ em không bịnh mà uống được « Sông-tiên-hoàn » nầy thì càn, thêm sức lực hơn nữa, học hành thêm phát đạt chẳng sai.

Nguyễn-thị-Kinh

SAIGON

Tổng Đại-lý hiệu thuốc ĐẦU-RỒNG, có các chi nhánh sau đây đều có bán.

CANTHO H. Võ-văn Nhiều.
CANTHO Bazar Thành-Phát
CANTHO N. Trần lượng Thiện
ONON M. Trần Hưng đức Bảo.
CAIBANG M. Hồa thành Giám.
PAUNGHIEP M. Lương văn Hạnh
SOCTRANG M. Trịnh kim Thinh.
SOCTRANG nhà thuốc Trường-Xuân.
BACLIEU M. Lê ngọc Thảo
CAMAU M. Phạm văn Được
NGANYAM M. Lâm tân Hưng.
LONGXUYEN [illegible]
RACHGIA [illegible] Nguyễn ngọc Thái.

(1124)

Bán gấp

Một cái Hammond Walcker, 3 chỗ ngồi, có đàn, [illegible] mới — Một cái [illegible] — Bán rẻ tiền. Hỏi mua — Một cái [illegible] 2 số recours — Hỏi hơi [illegible] Bạc chạy — hãy tới.

Giá: 1000

Hỏi nơi bà Lagrandière Saigon

TRỊ BỊN THỞ LẬU BẠ PHẾT BẠ TRÙNG

Là thuốc trị bịnh Phổi [illegible]

BỔ Á-PHIỆN

Của hiệu TIÊU-THÂN-TIÊN. Ở Tonkin gởi lại bảo chế chẳng dùng cốt Á-phiện. Cách bổ giảm đã mất cả lại bổ đầu cho lắm nhược hơn nào, trăm ngàn người cũng không sai một, làm việc khoẻ mạnh vui vẻ như thường, chẳng sợ sanh ra chứng bịnh gì hết, đi đường đúng trở hát rất tiện.

Một ve 100 hoàn giá 1p.00
Ve nhỏ 50 hoàn giá 0p.50

Bắt ít 2 cáng 3 ve đủ bổ, ai muốn dùng không công biếu xin trả tiền lại chẳng sai. Cả trữ bán lại gần Catinat, rue Mayer 128 Tânđình. Bỉ de la Somme 86, Amiral Courbet 48 và rue Vannier 74 Saigon nơi tiệm đều có danh tiếng xưa nay đồng có bán thuốc hiệu Tiêu-Thân-Tiên ai mua cũng phải ngừa giả mạo.

Còn bịnh dương mai chứng đau lậu bịnh nặng nhẹ bực nào uống trong ngoài 2p.00 tuyệt nọc. Dương sinh dục càng thêm sung tức. Dương mai 1 ve giá 1p. uống 7 ngày đau lậu 1 ve 0p.50 uống 2 ngày lậu gì cũng phải tuyệt nọc. Thuốc gởi lãnh hóa giao ngân, thơ và mandat gởi cho M. Lê văn Anh Commerçant Boulevard Albert 1er N° 142 DAKAO SAIGON

PHẢI ÂN MẠNG CHĂNG ?
M. Trần-quan Minh chết vì bịnh gì ?

Hồi tháng September 1934, sở mật thám ở Mytho có dẫn làng Thiện đức về hỏi Vinhlong để lên Bến Thế là người có liên quan trong vụ cướp tàu Đông-dương lại rạch Mang-thít. Do theo lời khai của tên Thế, sở mật-thám lại bắt luôn thầy Trần-quan-Minh là cựu điều dưỡng, đem về Mytho tra hỏi. Nhưng gia quyến của M. Minh có cậy Trang-sư Bataille xin cho đem M. Minh về Vinhlong xét xử.

Nhưng vài bữa sau thì M. Minh lăng lộn kêu la, nhà chức trách cho chở đến đường dưỡng, thì ba giờ sau M. Minh đã chết. Quan thầy thuốc có mổ thi hài của M. Minh khám nghiệm. Theo như nhiều người đã thấy, lúc chở M. Minh đến thì trên đầu có một dấu lũng, một cón nứt đã hư, trên cánh tay có dấu bầm dưới chơn có dấu trói.

Việc ngay gian của M. Minh thì không ai rõ biết, có đều và chết cách khả nghi thế nầy thì xin nhà chuyên trách để ý đến mà tra xét một cách công bình để cho vụ án mạng được nhiều ánh sáng.

Đính chánh

Bổn trước chẳng tôi thấy tin một bạn đồng-nghiệp Tây báo tin việc người [illegible] Vương-quốc-Kỳ [illegible] tên buôn bán ở đường Catinat Saigon và Tân-dự xưng là phái viên của đảng Quốc dân [illegible] Chánh-phủ Nam-kinh.

Nay, người con của M. Vương-ngọc-Kỳ biết thơ lại cây bổn tòa đính chánh về cái tin ấy.

Theo thư đính chánh thì M. Vương-ngọc-Kỳ không [illegible] phái viên của đảng Quốc dân [illegible] Thương-mãi Huế-kiều ở Cholon mà ông có chưn trong ấy hết.

Ông chỉ tự danh-dự cá-nhân để trọng-tiếp việt Chánh-phủ Nam-kinh đặng bàn-tính nhiều việc hữu ích cho xứ Nam-kỳ.

Vậy bổn-báo xin đính-chánh ra như vậy.

TÒA SOẠN

Bằng cấp của ai ?

Một bạn đọc có lượm dặng ở một tiệm cơm khách một cái bằng cấp tiểu học và một cái giấy khai sanh của cậu Nguyễn-văn-Kiệt sanh trưởng ở Saigon đem đến giao cho bổn báo.

Vậy mời cậu Kiệt đến báo quán lãnh giấy tờ về.

(1212) B.B.

LỜI RAO

TẠI MUỐN MỞ RỘNG PHÒNG CHỮA BỊNH NÊN ÔNG

DOCTEUR PHANG MISSAO

đã dời phòng chữa bịnh đó qua đường Lareynière, số 65 và 67 Cholon (ở đàng sau bổn chánh).

CỦ-LÀ NAM-VIỆT

Chế tại Hà Thành

Bán rao hàng mỗi hộp 3 xu

Hiệu Minh sơn, Hanoi đã chế ra một thứ Củ-là đã hiệu CỦ LÀ NAM VIỆT, trị được bá chứng giá mỗi hộp từ 0$08 — 0$10 — 0$10 — 0$30.

Tại Nam kỳ mua sỉ và lẻ do nơi hiệu NGUYỄN THỊ KÍNH Saigon

MUỐN VỪA LÒNG CHƯ TÔN
NÊN CÒN BÁN RẺ THÊM MƯỜI LÂM NGÀY NỮA

Bổn-đường bán đã thứ thuốc hiệu Con Nai như : Thối nhiệt đơn, Dầu thống tán, Sâm nhung bổ thận thuốc hồ, thuốc xổ, thuốc la mũi v.v. đã đồng danh tiếng lâu nay mà phần đông chư tôn đều công nhận là hiệu nghiệm,

Gần nay bổn đường muốn những thứ thuốc hay ấy đặng người người đều biết nên bán rẻ trong một tháng — nay đã mãn — bán một lần một, chư tôn ở gần mua dùng đều khen hiệu nghiệm, những người ở xa lại gởi thơ đến phân nàn nài rằng không hay kịp có hỏi cách mua làm sao đặng vừa bán nữa lần không ấy.

Vậy bổn đường muốn vừa lòng chư tôn ở xa, nên kéo dài kỳ hạng trong 15 ngày nữa, nếu chư tôn ở xa nên mua gởi thơ đến mua đi, nếu quá ngày 23-10-34 thì hết hạng (Tiện gởi thuốc về phần qui ngài chịu). Đừng bỏ qua rất uổng, nên biết thư hãi.

QUẢNG-TẾ-ĐƯỜNG
341, rue Paul Blanch — TANDINH-SAIGON

Nota. — Nếu chư tôn muốn xem bản cả Vọng cầu bổ cô 5 xu tem cước phí. (1178)

Nam, Phụ, Lão, Ấu

Đau bao-tử, ruột, đau bụng lâu năm, no hơi ăn không tiêu, ợ chua thường chầy nước vải.

Muốn được mau hết nên dùng

Thuốc Hiệu **ĐẠU-RUỘT ĐỨC-TRỌNG**

MỘT GÓI 0$60

Nhà thuốc ĐỨC-TRỌNG, số 353, Đường [illegible]-Mỹ
(gần Bến Cây-Mai) Cholon.
Trữ bán Nguyễn-thị-Kính nơi mấy nhà đại-lý ở [illegible]

Ai tìm

Mme et M. TRẦN-THIỆN-QUẾ, Ex-conseiller de province à Thủ-dầu-một et leurs enfants.

Mme et M. TRẦN - NGỌC - NỮ Hương chủ à Thới-an-đông et leurs enfants.

Mme et M. TRẦN-HIỀN-NĂNG Đại Hương cả à Thới-an-đông et leurs enfants.

Mme et M. TRẦN-KIM-SANH Hương-cả à Thới an đông et leurs enfants.

Mme veuve TRẦN-MỸ-VỊ, Propriétaire foncier à Thới an đông et ses enfants.

Mme veuve TRẦN-MINH-TRẦN, Propriétaire foncier à Thới an đông et ses enfants.

Mme et M. TỪ-VẠNG-KHƯƠNG Ex-Conseiller de province à Mỹ-phước Longxuyên et leurs enfants.

Mme et M. TRẦN-HỮU-GIỎI Hương thân à Thới an đông et leurs enfants.

Mme et M. TRẦN THIỆM-ĐƯỢC Propriétaire à Thới an đông et leurs enfants.

Mme et M. TRẦN-VĂN-LƯƠNG, Commerçant à Omôn et leurs enfants

Mme et M. TRẦN-TÔNG-MẬU, Clercd'avoué à Longxuyên et leurs enfants,

Mme et M. THÁI-CÔNG-NGỌ Instituteur à Cantho et leurs enfants,

Mme et M. TỪ PHÚ-QUI, Comptable 2e Bureau du Gouvernement Saigon,

Monsieur TỪ-CHẤN-SÂM, Bachelier (Etudiant),

Mme et M. NGUYỄN-CUNG-KIỆM, Xã-trưởng à Thới an đông et leurs enfants,

Mme et M. TRẦN-HIẾU-NGHĨA, Hương-sư à Thới an đông et leurs enfants,

Mme et M. TRẦN-HIẾU-GHI, Propriétaire à Thới an đông et leurs enfant,

Mme et M. BẰNG-NGỌC-CHU, Orfevre à Longxuyên,

Mme et M. PHAN-VĂN-ĐIỂM, Commis du Service de l'Immigration à Saigon,

Lấy làm đau đớn mà cho thân bằng qui quyến hay rằng :

Bà nương nhà

Lê thị-Luông

chánh thất của ông Trần-Ương-Quang điền chủ ở Trà-nóc là : Thân-mẫu, Nhạc-mẫu, Bà nội, Bà ngoại, Bà cả, Hồ sơ, Cô, Thiếm, Bác, Dì, Bà cô, Bà thiếm, Bà bác, Bà di v. v.... Của chúng tôi đã từ trần ngày 10 Octobre 1934 tại Thới-an-Đông Cánthơ, hưởng thọ dặng 83 tuổi.

Ngày 31 Octobre, 2 giờ sẽ an táng bà nơi phần mộ tại Thới-an Đông (Cantho).

CHUYÊN BÁN ĐỒ TRẺ EM CHỈ CÓ

MỸ-LỢI

68, Rue Vannier, 68
CHỢ-CŨ — SAIGON

Đồ thêu nên, áo, quần giầy, vớ [illegible]
Đồ đồng cầu thông-đạo.
Các thứ tạp hoá.

(1243 A)

Giá lúa và tin tức

Giá lúa tại Cholon

NGÀY 22 OCTOBRE 1934

LÚA

(Mỗi tạ 68 kilos)

Goeung	1.30 Chaus	1.35
Bentre-Bairi	1.40 Cairung	1.35
Bentre	1.38 Tho Not	1.35
Mytho Tânan	1.38 Longxuyên	1.35
Cái Lậy	1.36 Chandor Blanco	1.30
Cai Be	1.36 — — Rouge	1.17
Vinhlong	1.36 Tânchau	1.15
Bakê	1.36 Sadec-Blan	1.35
Can Chong	1.37 — — Rouge	1.20
Cang Long	1.37	
Travinh	1.37	
Balaran	1.40 Battambang	1.35
Bachieu	1.40 Banam	1.35
Rachgia	1.45 Soairiêng	
Phuoc-Long	1.45 Lim do	1.15

CÁC MÈN

GẠO

(Mỗi tạ 60 kilos)

Gao N° 1	25 /.	2.10
Gao N° 2	40 /.	2.00
Tâm 1-2		1.66
Tâm 3-4		1.35
Cám trắng		0.98
Cám lức		0.80
Bao lúa ve		14.00
Bao gao		20.00

Bao đo mỗi trăm kilo ở Cholon, Tề tới

TÀU TỚI

Ở Pháp tới

Sikiang	8 Oct
Forbin	10 Oct
Kouangsi	15 Oct
Chenonceaux	15 Oct

Ở Bắc và Trung-kỳ về

Claude Chappe	13 Oct
Cap Tourane	14 Oct

Ở Tàu về

Porthos	26 Oct

Singapore về

G.G.Merlin	6 Oct
Albert Saurraut	9 Oct

TÀU ĐI

Qua Pháp

Cap Tourane	17 Oct

Ra Bắc và Trung-kỳ

Forbin	12 Oct

Qua Tàu

Sikiang	9 Oct
Kouangsi	16 Oct

Qua Singapore

G.G. Merlin	8 Oct

TISSUS EN TOUS GENRES

TRINH PHUC-LOI

FONDÉE EN 1896

7, Rue des Cantonnais
(TONKIN) Phố Hàng Ngang, HANOI

Đủ mặt hàng TƠ, LỤA, VẢI « NỘI-HÓA »

Chuyên môn bán Contre-remboursement khắp các nơi

Quý khách muốn biết giá hàng và mẫu hàng xin gởi thơ và đính theo timbre poste để trả lời

SONG LÂN ĐỖ THÁP

Có bán đủ cao đơn hườn tán rất thần-hiệu (1173)

20 điếu thuốc

Gigarettes COFAT

Qui vị nào hút thuốc « COFAT » chẳng nên quên rằng hãng BOY-LANDRY đổi mười bao không thuốc « COFAT » một gói nguyên bạc chục điếu « COFAT ».

Hay lẻ đem những chỗ kể sau đây:

Ở CHOLON : Tiệm TRINH-LÊ-SANH — 350 rue des Marins
Ở SAIGON : Tiệm TRIEU-THANH — 6, Amiral Courbet (Chợ-mới)

THUỐC HO RẤT LINH-NGHIỆM
Mỗi gói giá..... 0$10

THUỐC ĐAU MẮT HAY HƠN HẾT
Mỗi ve giá... 0$20

HIỆU CON MÈO

ỨNG-XUÂN-ĐƯỜNG
113, Boulevard Albert 1er, 113
DAKAO — SAIGON

CÓ BÁN KHẮP CÁC NƠI

XIN CHÚ Ý — Bổn tiệm có bán thuốc ngựa (1195)

TIỂU-THUYẾT CỦA BƯỚC-NHA-NAM N° 24

KHÍ HUYẾT ANH HÙNG

PHỤ-ĐỨC

II

Mấy ngày sau Hoàn ngọc Ẩn ở Dalat về Saigon thấy một tờ báo có đăng một bài thuật chuyện Hoàn ngọc Quang đánh bạc đu cây đường mới rất kỳ và khen Hoàn ngọc Quang anh hùng hào kiệt liền cầm tờ nhựt trình đến Lê Thủy mà hỏi rằng : « Mình có hay biết chuyện Hoàn ngọc Quang đánh lộn với đồ côn đồ cách chăng ? » Lê Thủy ngẫu nhiên chưng hửng đáp rằng : « Không, tôi nào có hay biết ».

Hoàn ngọc Ẩn làm nghiêm dực từ một trình cho Lê Thủy xem rồi nói : « Đó, chuyện đó mình biết, tôi mới lấy làm lạ chớ ». Lê Thủy nói : « Tôi không biết vì đêm hôm đó chả Lục Tạc có không có nói cho tôi rõ. Có lẽ chả sợ bị tôi rầy sao chớ để cho thằng Quang đánh lộn ».

— Ủ... Mà sao mình lại cho phép thằng Quang đi coi hát hội ? — Vì thuở nay nó chưa có đi coi lần nào, nên có chú Lục Tạc đi, chú xin phép tôi cho thằng Quang đi theo, chớ nào phải tôi cho nó đi một mình. Còn chuyện lành lộn đó, mình có đọc bài đây, chớ biết không phải tại thằng Quang sanh sự, vì lại bài ký khen nó anh hùng hào kiệt, vì được bọn đu côn hung dữ [illegible] Không, [illegible] — Sao vậy ? — Mình làm cho tôi hiểu thằng Quang là một đứa hung dữ. Với thằng ấy mình không nghiêm nghị lắm chỗ nên tại tôi lên lên ở hư.

— Mình quên hồi còn thanh niên tôi trăng mình có tánh nóng nảy hào thắng cha sao vậy cô gì ấy.

Hoàn ngọc Ẩn suy nghĩ một hồi rồi nói : « Tôi xem thằng Quang chẳng giống tánh tôi chút nào, nó mà chơi bời hư hỏng, hoặc cái phá và chưng điệu, nếu mình cưng nó mà để cho nó muốn ngang muốn được ngang nầy thì lớn lên nó sẽ hư thân mất nết. Đến chừng vợ chồng mình qua đời rồi thì nó sẽ xài phá hết tiền bạc, nó sẽ làm tán gia bại sản. Con của mình tôi làm sao lại chẳng thương yêu, song le phải giữ cho kín, đừng cho nó biết mình cưng hay chiều theo nó.

— Hừ Mình khéo lo xa thì thôi, con nhà giàu tự nhiên đứa nào chẳng làm chưng điệu, ăn xài.

Hoàn ngọc Ẩn lắt đầu nói : « Mình cứ kiếm thế chữa lỗi thằng Quang luôn, tôi nói chuyện tâu với mình ắc phải nghịch ý. »

— Hoàng ngọc Ẩn liền kêu Hoàn ngọc Quang hỏi chuyện đánh lộn với bọn đu côn. Hoàn ngọc Quang thuật lại không thêm bớt. Nghe xong, Hoàn ngọc Ẩn lộ sắc nghiêm mà nói rằng : « Quang, mầy có tánh hung dữ thích đánh lộn và sự đổ máu, tao nói cho mầy biết lành với bọn đu côn cô ấy mầy thằng dược không phải là tốt là giỏi. Từ đây mầy phải siêng tánh lai, vô nghề cần mầy còn dở lắm, đông có trường là tài mà quen thói hung dữ có ngày sẽ bị người đánh ra bại mà làm hư danh giá của ta. »

— Hoàn ngọc Quang nói : « Thưa cha, con con học vô còn dở thì con cha hãy dạy thêm cho con. »

— Không ! Tao không dạy thêm đâu, chẳng nào mầy biết sửa đổi tánh tình lại kia, biết lo học, học hơn ham chơi, hiền lành không nóng nẩy thì tao mới truyền dạy hết nghề võ cho.

Hoàn ngọc Quang cúi đầu đa tạ tiếng không dám nói thêm một lời gì cả.

Ba năm sau !

Từ ngày Hoàn ngọc Quang đánh lộn với bọn đu côn đường mới đến nay đã được ba năm rồi. Trong khoản thời gian đó, Hoàn ngọc Quang sang Pháp quốc du học đổ bằng cấp tú tài thì đã ngàn việc học. Công những bao học sanh hư mất nết, Hoàn ngọc Quang trở nên một tay chơi bời, không có chỗ khiêu vũ nào chẳng chẳng đến chơn tới. Chàng ra chơi bời không đầy ba tháng thì đã nổi tiếng là một cậu công tử có sự nhiều vì Lê-Thủy rất sợ chẳng thăng nào cũng lén gởi cho chàng một ngân đồng bạc nên lắm gái. Hoàn ngọc Quang lại nổi lành là một người khiêu vũ có tài và đánh lộn có tiếng. Hoàn ngọc Ẩn vừa hay tin Hoàn ngọc Quang vì ham chơi bời phế việc học thì cả giận đánh điện tín buộc phải trở về Saigon lập tức.

Một tháng sau, bỗng nay Lê-Thủy vui mừng hơn những ngày khác vì chiều lại có một chuyến tàu bên Pháp sang qua mà chuyến tàu ấy có Hoàn ngọc Quang về. Lê-Hà cũng vui mừng vì trông cho mau đến giờ đi rước anh, trừ ra Hoàn ngọc Ẩn ngồi mặt không tỏ vẻ gì vui, không nhắc đến Hoàn ngọc Quang trước một Lê Thủy và Lê Hà. Lê Thủy thấy vậy lấy làm buồn nói với Hoàn ngọc Ẩn rằng : « Tôi xem hôm nay mình không vui, mình không nhớ hôm nay Hoàn ngọc Quang sẽ trở về Saigon sao ? »

Còn nữa

Khi tôi đi Pháp, đọc đường gặp sóng to gió lớn, thời tiết ít hạp với người mình mặt dầu, nhưng nhờ dầu THIÊN-HOÀ là món thuốc hay, đã nhiều phen giúp đỡ.

Nam Phi

Có bán khắp mọi nơi

Dầu - Thiên - Hoà

của nhà thuốc

THIÊN-HOA - ĐƯỜNG

268, rue des Marins - CHOLON

Hãy hút thuốc điếu

«ĐẠI-NAM»

Ngon hơn hết

COTAB

THUỐC ĐAU MẮT

Đại-Đồng 0$20

Trị được một cách dễ dàng các chứng nhậm mắt, mắt có mây chớm, vẩy cá. Làm cho hết đỏ sáng, xốn, ngứa nhức, sót xa.

VIÊN BỔ THẬN

Đại Đồng 1$00

Rất bổ sức khoẻ cho các người, thứ-biệt các chứng nhức mỏi xương cốt, cùng những Mộng-tinh Di-tinh.

BẠCH-ĐẠI-HẠ

Đại Đồng 0$60

Trị man chóng và quế quyết hơn hết.

NHÀ THUỐC

ĐẠI-ĐỒNG

96 rue Pellerin 96

SAIGON

(Gần đường Trường Tiền)

Đại lý: *Saigon Thanh Thanh. Tân Tiến. Nhà thuốc Cầu ông Lãnh. Dakao Nouvelles. Đức Thắng — Giadinh. Trương văn Thái — Cholon. Nguyễn v. Huê. Mỹ phương. Quế. Phạm văn Thành và khắp xứ Đông Pháp.* (1257)

Củ là Sự tử

Chuyên trị bá chứng hay hơn hết

THOẠI-DƯ-ĐƯỜNG

123 rue de Paris Cholon

Một bài thi lạ nên đọc

SAVON VIỆT NAM

Savon tốt nhất trên đời.

Mỗi người ước vọng vậy thời mua dùng.

Việt-Nam tiếng rạng năm Châu.

Mỗi danh nói giống, hoàn-cầu biết tên.

Đồng cao hai chữ Rồng-Tiên.

Việt Nam kỹ nghệ lưu truyền khắp nơi.

Ích dân lợi nước đời đời.

Ta nhau vẫn giúp lợi tài cho nhau.

Đành thương ngoại-quốc một hồi.

Gương Nhựt-Bổn theo đời cạnh tranh.

Mới thử nghỉ cho rành.

Mua dùng uội hoả xà phòng Việt-Nam.

P...

SANG THU...

... Quí bà quí cô muốn mua được vừ đẹp tốt, mướt và mỏng để may áo dài bận lạnh, xin mời lại.

MỸ-LỢI

46, Rue Vannier 46

CHỢ CŨ — SAIGON

Có bán áo quần trẻ em hiệu lạnh hàng nỉ và laine và các thứ mền.

(1243 B)

MYTHO

Cần dùng kể từ 1er Novembre 1934 một người Cai-quản máy nước và xưởng-thợ. Phải biết các thứ máy khoan, tiện cây và sắt, sửa máy xe hơi, và các thứ máy chạy lửa và dầu.

Gởi đơn xin và giấy tờ (bằng cấp giấy tánh hạnh và giấy chứng nhận chức nghiệp) cho quan Bác-Vật sở Tạo-Tác Mỹ-tho. (1222)

TRÀ VỐ DI ĐÀNH THƯỢNG THƯỢNG

Trung-Huê kỳ-chưởng

Trà nhẹ nấp chế kỹ càng
Mùi thơm ngào ngạt xơn lòng đêu ưa
Giá bán không mắc cũng vừa
Trà ngon của quí chẳng lừa chư lãm
Khắp nơi thiên hạ người đồn
Trung Huê Kỳ Chưởng như cơn tiếng bay
Nhớ nhìn nhãn hiệu bên nầy
Đi tìm chu chẳng bất rày hỉ gian
Qui khách hỡ ra vui quan
Dùng rồi mới biết rõ ràng trà ngon

Nghi-Bói-Nhâm

Tiệm bán trà tàu lâu năm danh tiếng nhất con HAI ở ngan Cholon cũ số 75 (1176)

VAN TAT

Các bà, các cô người nào thường bị máu huyết xấu đường kinh không đều hay đau bụng, hoặc sanh đi rời không giữ huyết, đề đường kinh bế-lắc, sanh ra nhiều chứng bịnh lôi-thôi như bần thần mỏi mệt, ăn ngủ không được hay đau lưng nhức xương mỏi mệt, chi cũng đều chán nản có khi phát bàng.

Muốn điều-dưỡng huyết lại đường kinh đều hãy uống DƯỠNG HUYẾT HIỆU KINH HOÀN hiệu ĐỨC TRỌNG một hộp 0$80 uống được 6 ngày.

Thơ tín

Cùng ông Trung-Ngôn (Cầnthơ)

Chàng tôi có tiếp được bài ông, nhưng không thể đăng được, vì cớ ấy chàng tôi đã đăng hai bài nghĩa lý đủ hai tiếng chuông rồi! Xin ông biết cho.

TOÀ-SOẠN

Cùng bạn Vân Du

Tôi sẵn lòng với bạn, nhưng vì hiện ay trong tòa soạn đã đã rồi.

H.T.

Tin làng báo

Bổn báo mới tiếp được *Nhơn lại* số 1 mới xuất bản ở Hanoi hôm 14 Octobre 1934.

Nhân loại là tờ tuần báo do ông Đặng-trong-Duyệt sáng lập, và ông Tô-châu-Nhơ làm Quản-lý.

Từ bài vở cho đến cách sắp đặt, tờ *Nhơn loại* đều có cái vẻ khá quan hệt.

Bổn-báo xin chào bạn đồng-nghiệp mới và chúc cho tờ *Nhơn loại* được vinh viễn trong làng báo quốc âm xứ ta.

Đuốc-Nhà-Nam.

Cỗ kim hiếm có giá rẻ đặc-biệt

Giấy đánh máy thật tốt (Papier pelure Perfect 5kg

Mỗi rame 500 tờ 21x27 giá 1$00

Mỗi rame 500 tờ 20x31 giá 1$0

Còn có 500 rames mỏi thôi xin qui-vị mau gởi thơ mua nơi LỢI-CÔNG-QUÂN chủ nhà in Soctrang. (1248)

Trò đời...

(Tiếp theo trương nhứt)

« Papa!... Maman!... đề đăng hai tiếng khác là một việc tỏ ra rằng bà thương nước thương nhà bà biết bao nhiêu.

Kiểm duyệt bỏ một đoạn

Vì những lẽ đó mà chữ Bodina bị mấy ông gốc cộng sản bên Nga lấy chạy mất lúc.

Bây giờ không biết mấy ông gốc In nghĩ sao lại đem nó ra đăng trở lại. Đây rồi mấy ông lần lần trở lại theo những tư tưởng của bạng tư bản chẳng không.

Độc giả có đọc mấy bài « một cảnh địa ngục ở Nga », thấy cô đoạn nói « Trong những nhà công hội, treo trên vách tường mấy đầm pứ rất lớn đề những hàng chữ tung bốc ông tổ Lê-Ninh cha họ và mạt sát bọn tư bổn, thấy, vậy ai cũng nghĩ rằng ở nước Nga bây giờ tuyệt hết giống tư bổn rồi. Trái lại ở Nga vẫn có những người ăn trong mỗi năm đến 500.000 hay 700.000 roubles, tính ra là 675.000 hay 945.000 đồng bạc Đông Dương. Những người ấy không phải bọn tư bổn thì là bọn gì?

Vừa rồi lại có tin nói chánh phủ Nga Sô-viết sẽ mở ra một cuộc quốc trái để vay tiền trong nước họ. Tiền lợi là 7 phần.

Nếu trong nước Nga, toàn là bọn vô sản thì đến Nga đâu có tiền để dự vào cuộc quốc trái ấy?

Thế mà, ở mình đây bọn Nguyễn-an-Ninh, Trần-văn-Thạch, Nguyễn-văn-Tạo lại ra một tay tung ghê nghĩa công sản, đông đem ra thi hành ở xứ nầy. Họ nói đánh đổ giai cấp xã hội hiện thời để lập chế phẩm đồng mà họ lại toan lập cái giai cấp khác; ruột bỏ ra da bọc lấy, họ trôm giản ngân hàng hạng tư bổn, nông gia, cơ đồng bào như người của địch, đãi người nước ngoài đồng đẳng với họ như thân thích vậy

Thơ Tín

M. NGUYỄN-VĂN-HẬU DAKAO — SAIGON.

Bịnh bà của ông đề phải uống thuốc bổ hoàn hiệu Võ-đình-Dần bà ông mới mạnh. Tại Dakao ông lại Phân-cuộc V.D.D. mới lập ở Boulevard Albert 1er No 179 mà mua.

Cô NGUYỄN-THỊ SANG SABEC

Thuốc bà VÕ ĐÌNH DẦN có danh gần 15 năm nay. Như cô nhất uống thuốc Hoàn thì cô hãy uống thuốc được gọi là BỔ PHẾ-LINH-DƯỢC (HỦY Giá 1 ve 0$80 uống lâu lắm. Cô VƯƠNG QUI PHÙNG COUTURIÈRE TÂNBÌNH.

Bà khúc khắc, bà khan bà vì cảm bà thường, bà mới phải hãy uống thuốc bổ hiệu Võ-đình-Dần kêu là HÒA ĐÀM CHỈ KHẢI-TÂN. Giá 1 bao 0$15. Mới có bước lại Dakao Phân-cuộc Võ-đình Dần mà mua.

(1217.E) PHI-YẾN.

NGUYÊN NHƠN CỦA BỊNH

MỘNG-TINH, DI-TINH VÀ HUỢT-TINH

A. — Bởi thọ bẩm tiên thiên bất túc, hậu-thiên thất nghi, tuổi còn nhỏ mà quá ư sắc đẹp quán hồn đông nhi tưởng hoả tây mà thành ra.

B. — Bởi tác tuổi còn nhỏ, sức lực mạnh mẽ tham đồ sắc đẹp tâm trí còn non không tự chủ động tỉnh, chơi « cách Tạo-Tâm » âm cho ngọc quan lớn mà thành ra.

C. — Bởi người bị tội độc nồng thuốc ... thông lợi tiểu tiện nhiều lắm cho thận thủy-suy ngọc quan lớn mà thành ra.

Bởi ba nguyên-nhơn kể trên mà sanh ra ba chứng bịnh « Mộng Tinh », « Di-Tinh » và « Huợt-Tinh ».

1° Nằm chiêm bao thấy mộng mị tình xuất ra là Mộng tinh ấy như bình chứa nước đầy mà tràng Bịnh không nặng.

2° Lúc ngủ không nằm chiêm bao mà tinh xuất ra khi thức dậy mới hay, trong mình bần thần tay chơn nhức mỏi là Di-tinh ấy như bình chứa nước nghiêng mà tràng ra, bịnh đã nặng.

3° Bởi luận ngày đêm tinh khí cứ chảy ra hoài, hoặc thấy sắc hay là sơ tưởng việc tình đục cũng chảy ra, hoặc đi tiểu, tiểu rắng mạnh cũng chảy ra là Huợt-tinh, ấy như bình chứa nước lằng đáy mà nước chảy ra, bịnh rất nặng nguy-hiểm lắm.

Người mắc phải 3 chứng kể trên hãy nhớ « Tinh-linh Hoàn Cải Tiên-hoàn » (số 2) cần nhơn thuốc VÕ-VĂN-VÂN Tân-dược-Sư thì bịnh hết dứt nọ lại đến kể thọ trang đường cố tinh tích chí, bổ bổ sức lực trong mình, ăn người uống thông... 1 mặt, đề dưỡng chẳng biết bao nhiêu bao tốn khám lắng.

Giá mỗi hộp (uống 5 ngày) 1p.00

VÕ-VĂN-VÂN DƯỢC-PHÒNG

Chủ nhân: Y học-sĩ Võ-văn-Vân bào chế THUỐC ĐẠI MƯỜI

Viếng sở Ba-son

(Tiếp theo trương nhứt)

cầm mấm một chút mới hút được, thế mà người ấy cũng còn rán keo thêm vài hơi liên tiếp nhau rồi mới chịu bỏ, nghĩa là đã vô phương hút nữa được, đâu rán cách mấy cũng vậy.

Tôi trông cái đầu bàn bỏ, tôi hỏi:

— Đau sao ông không nghỉ, đi làm mệt nhọc nó động đến vết thương làm sao mau lành được.

Người ấy trả lời bằng một giọng đau đớn:

— Thầy nghĩ nếu không đi làm thì mất một ngày tiền, lấy gì nuôi vợ con?

Vì vậy tôi mới rằng đi làm đây, chớ thật, có nhứt đâu quá thầy là!

— À nầy ông! Tôi theo ông vô trong ấy được không?

— Ý không được đâu. Thầy muốn vô thì phải lại đăng Capitaine xin giấy phép vô mới được, không thì khi vô trong người ta hỏi thầy vô đây làm gì thì thầy trả lời làm sao?

Bỏng mặt bối kiến đó, người ấy bền từ giã tôi rồi cũng theo với tốp người ngồi chờ nầy giờ vô hàng...

Bây giờ chỉ mình tôi đứng lẻ loi một mình ở ngoài.

Đi xin giấy phép vào Ba-son

Cuộc bộ lại đăng *Cercle des Marins* dưới mé sông Saigon hỏi thăm.

Ngó quanh mình không thấy ai cả, tôi đang phải đến hỏi dai anh lính gác cửa. Thầy anh vác cây súng có gắng lưỡi lê nhọn và sáng ngời tôi phát sợ. Nhưng không sao mạy gặp được anh tây có tính vui vẻ.

Anh chỉ cho tôi phải đi vòng ra sau rồi vào cái cửa nào có đề chữ « *Majorité* ».

Tôi mét-si đều cả chục cái rồi lần ra sau. Vào cái ngõ có đề ở ngoài: « *Majorité* », tôi quơ qua tay phải, đi một đoạn trên con đường có đỡ sang rồi lại quơ qua tay trái thì gặp ngay một ngôi nhà trệt. Đóm qua cửa sổ thấy có rất nhiều linh Mach-lô Annam và tây đang ngồi viết, kẻ vang rần riếng đánh máy.

Bước lên nấc tam cấp, thì có một anh linh Mach-lô Annam ra giọng « cha », hỏi:

— Đi đâu?

Tôi đã biết dư tính của người mình hay lên mặt với người mình trước mặt người Tây lắm, nên tôi cũng không giựt mình, đều có ngao sơ một cái chơi. Tôi dỡ nón xả sát đất rồi điềm lỉnh trả lời:

— Bẩm « ông » tôi đến tìm nói chuyện với Capitaine.

« Ông » linh ấy có vẻ ngạc nhiên, hỏi gặn tôi một câu:

— Nói chuyện với Capitaine?

— Dạ bẩm ông phải!

Chung quanh vụ Chưởng khế Durban bội tín thân chủ đây chẳng phải lỗi ở một mình Durban mà thôi, còn có một phần về trách nhậm ở Chánh-phủ nữa. Nhờ việc lường gạt của Durban đổ bể ra, chúng ta được xem từ tờ báo, xét từ khoản bội tín của và nên ngẫy nay chúng ta mới được biết cái luật của Chánh-phủ đặt ra viên Chưởng-khế có một mặt lợi là thân chủ nào chưa biết mặt luật như sự chi giúp, còn mặt lại là làm cho thân chủ bị sự ép buộc, vì sự sợ quyền Chánh-phủ mà vâng theo. Chúng ta muốn biết ở trong cái lỗi của Durban làm mà có cầu trách nhậm Chánh-phủ thì cứ tìm ở nguyên nhơn thì thấy rõ theo luật đinh, thì viên Chưởng-khế là người của Chánh-phủ bao cử ra để thi hành lệ luật và được quyền chứng giám về việc chủ cho, về việc mua bán cầm cố ruộng đất, về việc vay bạc thế chưn, được phép giữ gìn sự sản của người làm chức thờ để lại bằng một cách tự chủ và muốn đem sự sản ấy cho vay mượn ra hay đem bán cũng được chẳng khác chi chủ phơn cái gia tài ấy.

Xem *Đuốc Nhà-Nam* ngày 30 September, có nói về vụ Durban bội tín 2.500$ của M. Simon Ng-v-Minh. Khi Simon Nguyễn-văn-Minh qua đơn đề bồn cái bất động sản cho M. Durban làm (quản-lý, cách ít lâu và đem ra bán, bà Simon Ng-v-Minh đi số tiền, Durban viện lẽ kia nọ, cho bà Minh được hưởng có một cái bất động sản thôi. Việc kéo giai cho tới ngày nay M. Durban bị bắt, bà Minh cũng chưa được một đồng xu nhỏ nào. Ngoài ra, viên chưởng khế còn được phép đem gia tài sự nghiệp của hai đàng trong khi kiện mà tòa chưa xử về giữ nữa.

Theo luật,

Thứ nhứt, Viên Chưởng-khế của Chánh-phủ là được quyền chứng giám về văn khế của hai đàng mua bán cầm cố về chục ngôn v.v.

Vì vậy nên ai có phần chia phân tài, hoặc vay hồi cầm cố và mua bán, mà không được thông hiểu luật, muốn cho được yên ổn về sau, tất họ phải đem tiền ra mượn viên Chưởng khế thị chứng giùm.

Thứ nhì, Viên Chưởng-khế của nhà pháp luật đặt ra được phép quản lý tài sản của người thừa tự con nhỏ tuổi. Phần nhiều kẻ mất lộc có sự nghiệp lớn lao để lại, con nhỏ còn nhỏ, nên có đều chi trắc trở, dặn cho cô thân nhơn hay là người ở đâu xem sóc, thì pháp luật cũng bược giao cho Chưởng-khế gìn giữ được quyền cho mượn hoặc cho vay cầm tài vật v.v. (Coi xem *Đuốc-nhà-Nam* ngày 3-10-34 về vụ của ông Robert kỹ sư ở sở Thiên-văn Kiến-an (Bacles) kiện ông Durban thì rõ), được phép thi hành cái giấy tài sự nghiệp trong khi hai đàng kiện nhau mà tòa chưa xử, đem về giữ cho đến khi tòa xử.

Về khoản thứ nhứt, về phần chứng giấy tài, hoặc làm chức thờ giao tài sản giùm cho kẻ thừa tự còn nhỏ tuổi, hoặc cầm cố ruộng đất mua bán vay bổi v.v., nhờ một ai cũng đều tin ở nơi Chánh-phủ mà trọng cậy ở Chưởng khế.

Khoản thứ nhì: Ở Chưởng-khế thi hành theo luật tòa nghị định, mà tìm thấu gia thi của mất lộc để lại cho con chưa còn nhỏ, trong lúc ấy thân nhơn và người đó đều chắc họ chẳng bằng lòng hay thi hành ở lịnh tòa lại tóm gia sản của hai đàng đương kiện (đã tương phân rồi) về giữ, hằng họ chẳng vui lòng, họ chẳng chịu ngay. Nhưng họ vâng theo ở viên Chưởng-khế là họ sợ cái lịnh của Chánh-Chánh-phủ.

Kết cuộc lại là cái quả của Chánh-phủ tạo ra:

Thứ nhứt: Sự tin của dân ở nơi Chánh phủ đặt ra viên chưởng khế.

Thứ nhì: Sự sợ lịnh ở Chánh phủ mà vâng theo viên chưởng khế.

Chánh phủ cho viên chưởng khế được quyền tóm gia tài sự nghiệp của người làm quản lý hoặc cầm giữ rất dễ dàng tự ý muốn lấy sao thì làm, Chánh-phủ chẳng đặt thanh tra xem chừng ra lịnh bọc ấy phải giao ngân hàng, để cho viên chưởng khế được dễ dàng hành động, nên M. Durban mới được những số tiền lớn lao như vậy.

Tòa kiểm duyệt bỏ

Bởi vậy, tôi muốn nói cái quyền của chánh-phủ thi hành ra cho viên Chưởng-khế Durban, được quyền, lòng và mới đồng cái thân-chủ như thế ấy. Nay vì đỡ đang đổ bể ra như vậy, chánh-phủ nên can thiệp điều tra giúp cho những người thân-chủ nhứt.

KÝ-CHI

Hội « Ngôi sao Giadinh » đá với hội « Victoria »

Đây là tấm hình chụp khi Tinh, tướng thủ thành của Giadinh, mới lăng được trái banh ra khỏi cửa gôn.

Những vị thân chủ bị viên chưởng-khế Durban bội tín

Có phải là vì sự ẩn nơi Chánh-phủ chăng?

Savon Việt-Nam tốt

IMP. THẠNH-MẬU 5-7 *Rue de Reims Saigon* — *Le Gérant* NGUYỄN-VĂN-SÂM